

2019 YILI DOĞAL GAZ DAĞITIM SEKTÖRÜ TARİFE TABLOLARI HAZIRLAMA REHBERİ

Nisan 2019

İÇİNDEKİLER

TANIMLAR VE KISALTMALAR.....	4
A. GENEL AÇIKLAMALAR	5
B. TARİFE TABLOLARI.....	6
EK-1: Firma Profili ve Lisans Bilgileri	6
EK-2: Temel Veriler	7
EK-3: Yıllık Bilançolar.....	8
EK-4: Yıllık Gelir Tabloları.....	9
EK-5: Yıllık Nakit Akım Tabloları.....	9
EK-6: Mizanlar	9
EK-7: Dağıtım Şirketleri Doğal Gaz Alım Miktar ve Bedelleri	9
EK-8/A: Dağıtım Şirketleri Doğal Gaz Satış Fiyat, Miktar ve Bedelleri	11
EK-8/C: 100.000 Sm ³ Üzeri Tüketen Serbest Tüketicilerin Listesi	13
EK-9: Tedarikçilerden Doğal Gaz Alan Serbest Tüketicilerin Listesi	13
EK-10/B: İşletme Giderleri.....	14
EK-10/C: İşletme Giderleri Mizan Karşılığı Tablosu.....	20
EK-10/D: Gayrimenkul Kira Giderleri	21
EK-10/E: Taşıt Kira Giderleri.....	21
EK-10/F: Yazılım Kira Giderleri	22
EK-10/G: Fatura Bilgileri	22
EK-13: Personel Sayısı ve Toplam Giderleri.....	23
EK-14/B: Dağıtım Şirketlerinin Kredileri	24
EK-19: Hizmet Kalitesi Performans Göstergeleri	24
EK-20: Tüketici Sayısı Detay Tablosu	24
EK-21/A: Yatırımlar Tablosu (EK-21/A1).....	26
EK-21/A2: Servis Hatları.....	38
EK-21/A3: Münferit Hatlar.....	39
EK-21/C: Planlanan Yatırımlar.....	41
EK-21/D: İstasyon Bilgileri	41
EK-21/E: Deplase Hatlar	42
EK-21/F: Sayaç Bilgileri.....	44
EK-22/A: Hakedişler	45
EK-22/B: Hakediş Metraj Detayı.....	45
EK-22/C: Kaplama Detayları.....	46
EK-23: Şebeke Harici Varlıklar.....	46
EK-24/A: Faaliyet Gelirleri	46
EK-24/B: Faaliyet Gelirleri Mizan Karşılığı	48
EK-25: Güvence Bedeli Akış Tablosu.....	48
EK-26: Varlık Satışı.....	49
EK-27/A: Tüketim Grubu Bazında Tüketici Sayısı ve Tüketim Miktarları (Taşıma Dâhil) (V1) 49	
EK-27/B: Tüketim Grubu Bazında Tüketici Sayısı ve Tüketim Miktarları (Taşıma Dâhil) (V2) 50	

EK-27/C: Tüketim Kademeleri Bazında Müşteri Profili	51
C. İLAVE TABLO/AÇIKLAMALAR	52
C1- Tarife Tabloları Onay Çizelgesi.....	52
C2- Aynı Tranşede Çoklu Boru İmalatı Durumunda Esas Alınacak Kurallar.....	53
C3/A- İşletme Giderleri Tablosu - Hesap Planı İlişkisi	57
C3/B- Faaliyet Gelirleri Tablosu - Hesap Planı İlişkisi	57

TANIMLAR VE KISALTMALAR

BBS: Bağımsız bölüm sayısını,

CNG: Sıkıştırılmış Doğal Gaz (Compressed Natural Gas) terimini,

CNG veya LNG Alım Usul ve Esasları: Doğal Gaz Dağıtım Şebekesinin Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) veya Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) ile Beslenmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ını

EÜA ST: Elektrik üretim amaçlı serbest tüketici,

Fittings (bağlantı elemanları): Boru hatlarında birleştirme veya ayırma görevi yapan ilave parçaları,

Kanun: 4646 Sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nu,

Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nu,

Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nu,

LNG: Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (Liquefied Natural Gas) terimini,

Metodoloji: 22/06/2017 tarihli ve 7139 Sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri İçin Tarife Hesaplama Usul ve Esasları'nı,

Mevcut Bölge: Şirketlerin Metodoloji kapsamında ilk tarifelerinin yapıldığı dönemde lisans alanlarında bulunan bölgeyi,

OSB: Organize Sanayi Bölgesini,

PE Boru: Polietilen boruyu,

Pik Gün: Yıl içerisinde doğal gazın en yüksek miktarda tüketildiği günü,

Sm³ (Standart metreküp): 15°C'de ve 1,01325 bar mutlak basınçta, 1 metreküplük bir hacim dolduran, su buharı içermeyen ve Üst Isıl Değeri 9155 Kcal olan doğal gaz miktarını,

ST: Serbest tüketiciyi,

ŞHV: Şebeke harici varlıkları,

ŞİD: BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esasları,

Yatırım Usul ve Esasları: 09/02/2017 tarihli ve 6914 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen Doğal Gaz Piyasası Dağıtım Faaliyeti Yatırımlarına İlişkin Usul ve Esasları,

Yönetmelik: Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'ni,

ifade etmektedir.

A. GENEL AÇIKLAMALAR

(1) Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Tarife Tabloları Hazırlama Rehberi (Rehber); doğal gaz dağıtım şirketleri için tarife belirleme sürecinde gerek duyulan verilerin standart şekilde elde edilebilmesine, dağıtım sektörüne yönelik istatistikî çalışmalar için gerekli olan bilgilerin doğrulanabilir ve denetlenebilir bir şekilde doğrudan ve sağlıklı olarak temin edilebilmesine, ayrıca finansal analiz, risk analizi, verimlilik analizi gibi çeşitli analiz ve yorumlar için ihtiyaç duyulan bilgilerin standart ve doğru sınıflandırılmış bir şekilde teminine yönelik olarak hazırlanmıştır.

(2) Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Tarife Tabloları'nın (Tarife Tabloları) Kurumdan doğal gaz dağıtım lisansı almış ve lisansları yürürlükte olan tüm dağıtım şirketlerince doldurulması esastır.

(3) Dağıtım şirketleri, Tarife Tabloları'nı eksiksiz ve işbu belgede yer verilen açıklamalardan hareketle doğru bir biçimde doldurmak, "**C1. Tarife Tabloları Onay Çizelgesi**"ne uygun olarak ilgili mercilere onaylatmak ve süresi içerisinde istenilen usulde Kuruma iletmekle yükümlüdür.

(4) İşbu Rehber'de yer verilen açıklamalar, tarife tablolarının düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların daha açık şekilde ortaya koyulmasına yönelik olarak hazırlanmış olup 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Kanun) ile ilgili ikincil düzenlemelere aykırılık teşkil edecek şekilde yorumlanamaz.

(5) İşbu Rehber'de yer verilen ilgili kavramlar, aksi belirtilmedikçe Kanun ve ile ilgili ikincil düzenlemelerde yer verilen tanımlarıyla kullanılmaktadır.

(6) 2019 yılı Tarife Tabloları'nda yer verilecek verilerin doldurulmasında aksi belirtilmedikçe;

- İşbu Rehber'de yer verilen açıklamalar,
- Geçmiş yıllarda Kuruma sunulan veriler,
- Farklı tarife tabloları arasındaki tutarlılık,
- Tarifesi Kurul tarafından onaylanmış şirketler için Kurum ile yürütülen tarife hesaplama sürecinde sunulan en güncel/Kurum tarafından kabul edilmiş veriler,

esas alınacaktır.

(7) Tarife Tabloları'nda yer verilen "birim fiyat" ve "tutar" bilgileri, KDV hariç değerleri ifade etmektedir.

(8) Tarife Tabloları, Excel formatında ve belirli kısımları kilitli olarak Kurum internet sayfasında ilan edilecek olup dağıtım şirketleri tarafından **söz konusu kilitlerin kırılması suretiyle ilave veri girişi kesinlikle yapılmayacaktır**. Aksi durumda Tarife Tabloları sunulmamış sayılacaktır.

(9) Tarife Tabloları'nda doldurulması gereken hücrelere veri girişinin değer formatında yapılması gerekmekte olup özellikle formül, dış bağlantı (link) ve benzeri veri girişlerinden kaçınılması önem arz etmektedir.

B. TARİFE TABLOLARI

EK-1: Firma Profili ve Lisans Bilgileri

Bu tablo, dağıtım şirketine ilişkin temel bilgiler, lisans bilgileri, genişleme bilgileri ve iletişim bilgilerini içermektedir. Bunun yanı sıra, Tarife Tabloları'nın düzenlenmesinde görev alan personele ilişkin bilgiler de (düzenleyenlerin isimleri, telefon numaraları ve elektronik posta bilgileri) bu tabloda yer alacaktır.

“2.6. Lisans Bölgesi Genişledi mi?” bölümüne; şirketlerin **lisans alma tarihlerinden itibaren** dağıtım bölgelerinin genişlemesi halinde “EVET” seçeneği, aksi durumda “HAYIR” seçeneği girilecektir. İlgili bölümde “EVET” seçeneğinin işaretlenmesi durumunda, “**3. GENİŞLEME BİLGİLERİ**” bölümünün doldurulması zorunludur. Söz konusu bölümün “**Genişleme Kurul Karar Tarih ve Sayısı**” başlıklı alt bölümünde genişlemeye esas Kurul Kararının tarih ve sayısı yazılacak, “**Lisans Kapsamına Alınan Şehir(ler)**” alt bölümüne ise, dağıtım bölgesine dâhil edilen şehir(ler) yazılacaktır. Dağıtım bölgesinin şehir genişlemesi haricinde, diğer mevzuat kaynaklı olarak genişlemesi halinde, ilgili alt bölüme bu genişleme gerekçesi yazılacaktır (örneğin, 6360 sayılı Kanun ile belirlenen Büyükşehir Belediyesi sınırlarını kapsayan bölge).

1. ŞİRKET KİMLİĞİ	
1.1. Şirket Unvanı	Şirketin unvanı yazılacaktır.
1.2. Kuruluş Tarihi	Şirketin kuruluş tarihi yazılacaktır.

2. LİSANS BİLGİLERİ	
2.1. Lisans Tarihi ve Sayısı	Şirketin lisans tarihi ve numarası yazılacaktır.
2.2. Lisans Türü	“Dağıtım” olarak yazılacaktır.
2.3. Lisans Süresi	Lisans metninde yer alan lisans süresi yazılacaktır.
2.4. Tarifeye Esas Faaliyeti	“Şehir içi Doğal Gaz Dağıtım” olarak yazılacaktır.
2.5. Güncel Lisans Bölgesi (01/04/2019 itibarıyla)	01/04/2019 itibarıyla dağıtım faaliyeti gösterilen dağıtım bölgesi yazılacaktır. Örnek 1; 6360 sayılı Kanun ile belirlenen A Belediyesi ve B Belediyesi sınırlarını kapsayan bölge, Örnek 2; X, Y, Z, Q, şehirleri
2.6. Lisans Bölgesi Genişledi mi?	EVET/HAYIR

3. GENİŞLEME BİLGİLERİ	
Genişleme Kurul Karar Tarih ve Sayısı	Lisans Kapsamına Alınan Şehir(ler)
... tarihli ve ... sayılı	Lisans alma tarihinden itibaren tüm genişleme Kurul Kararları yazılacaktır.

4. İLETİŞİM BİLGİLERİ	
4.1. Yazışma Adresi	Şirketin en güncel açık yazışma adresi yazılacaktır.
4.2. Telefon Numarası	Şirketin telefon numarası yazılacaktır.
4.3. KEP Adresi	Şirketin kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) yazılacaktır.
4.4. Şirket İnternet Adresi	Şirketin internet adresi yazılacaktır.
4.5. Şirket E-posta Adresi	Şirketin elektronik posta adresi yazılacaktır.
4.6. Bağlantı Kurulacak Yetkililer	Şirket ile irtibata geçilmesi ihtiyacı hasıl olduğunda bağlantı kurulabilecek yetkililerin isimleri yazılacaktır.

EK-2: Temel Veriler

Bu tabloda, 2018 yılı gerçekleşmelerini içerecek şekilde; şirketin faaliyet gösterdiği dağıtım bölgesinde yer alan ve dağıtım şirketinin lisansının ‘‘zel Hükümler’’ bölümünde ayrıca yer verilen şehirlerin (genişlemeler dâhil)

- Toplam nüfusu,
- Toplam bina sayısı
- Toplam daire sayısı,
- Doğal gaz dağıtım şebekesine ait bilgiler,
- Abone bilgileri
- Doğal gaz alım satım miktarlarına yönelik bilgiler

yer alacaktır. Söz konusu tabloda yer verilen verilerden bir kısmı Tarife Tabloları’nın diğer kısımlarında yer alan veriler ile aynı mahiyette olup, ilgili verilerin birbiri ile tutarlı olması gerekmektedir.

1. TEMEL BİLGİLER	Birim	Açıklama (2018 sonu itibariyle)
1.1. Nüfus	adet	Dağıtım bölgesinde bulunan ve dağıtım şirketinin lisansının ‘‘zel Hükümler’’ bölümünde ayrıca yer verilen şehirlerin (genişlemeler dâhil) imarlı alanlar bütününe ilişkin (ya da şehir merkezleri göz önünde bulundurularak) toplam nüfusu yazılacaktır.
1.2. şehir Sayısı	adet	Dağıtım bölgesinde bulunan ve dağıtım şirketinin lisansının ‘‘zel Hükümler’’ bölümünde ayrıca yer verilen şehirlerin (genişlemeler dâhil) sayısı yazılacaktır.
1.3. Toplam Bina Sayısı	adet	Dağıtım bölgesinde bulunan ve dağıtım şirketinin lisansının ‘‘zel Hükümler’’ bölümünde ayrıca yer verilen şehirlerin (genişlemeler dâhil) imarlı alanlar bütünü dikkate alınarak tespit edilen toplam bina sayıları girilecektir.
1.4. Toplam Daire Sayısı	adet	Dağıtım bölgesinde bulunan ve dağıtım şirketinin lisansının ‘‘zel Hükümler’’ bölümünde ayrıca yer verilen şehirlerin (genişlemeler dâhil) imarlı alanlar bütünü dikkate alınarak tespit edilen toplam daire sayıları girilecektir.
1.5. Abone Merkezi Sayısı	adet	Abone merkezi olarak kiralanmış/satın alınmış ve bu kapsamda faaliyette bulunulan ofis sayısı girilecektir.
1.6. Acil Müdahale Lokasyon Sayısı	adet	Dağıtım bölgesinde acil müdahale amaçlı kurulan acil müdahale lokasyon sayısı girilecektir.
1.7. Toplam Acil Müdahale Araç Sayısı	adet	Dağıtım bölgesinde kullanılan toplam acil müdahale araç sayısı girilecektir. Örneğin A ve B şehirlerinde, lokasyon bazlı ikişer tane acil ekip birimi oluşturulmuş/oluşturulduğunu ve A şehrinde her lokasyon için birer adet B şehrinde x lokasyonu için 2, y lokasyonu için 1 adet acil müdahale aracı olduğunu varsayalım. Bu durumda ilgili şirketin acil ekip lokasyon sayısı 4 adet, toplam acil müdahale araç sayısı ise 5 adet girilecektir.

2. şEBEKE BİLGİLERİ	Birim	Açıklama
2.1. Faaliyette Bulunulan Alan	km ²	şirketin dağıtım lisansında tanımlanan dağıtım bölgesinin (imarlı alanlar) yüz ölümü toplamı yazılacaktır.
2.2. Toplam Boru Hattı Uzunluğu (Kümülatif)	metre	Fiili olarak gaz taşınan elik hat, PE hat ve servis hattından oluşan toplam boru hattı uzunluğunu ifade etmekte olup iptal edilen/sökülen hatlar ilgili hat uzunluğu toplamına dâhil edilmeyecektir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.

2.2.1. Çelik Hat Uzunluğu (Kümülatif)	metre	İlgili yılsonu itibariyle imalatı gerçekleştirilen çelik boru hatları (özel geçiş ve münferit hat kapsamında yapılanlar dâhil) ile devralınan çelik hatların toplam uzunluğu yazılacaktır.
2.2.2. PE Hat Uzunluğu (Kümülatif)	metre	İlgili yılsonu itibariyle imalatı gerçekleştirilen polietilen boru hatlarının (özel geçiş ve münferit hat kapsamında yapılanlar dâhil, servis hattı kapsamında yapılanlar hariç) toplam uzunluğu yazılacaktır.
2.2.3. Servis Hattı Uzunluğu (Kümülatif)	metre	İlgili yılsonu itibariyle imalatı gerçekleştirilen servis hatlarının toplam uzunluğu yazılacaktır.
2.3. Toplam Sayaç Sayısı (Kümülatif)	Adet	İlgili yılsonu itibariyle sistemde takılı halde bulunan sayaç sayısı yazılacaktır.
2.4. Penetrasyon Oranı	%	Şirketin gaz arzı sağladığı abone sayısının (adet) lisans alanındaki potansiyel abone sayısına (adet) oranını gösteren değer yazılacaktır.
2.5. Pik Gün Verileri		
2.5.1. Şebekenin Günlük Gaz Taşıma Kapasitesi	Sm ³ /gün	İlgili yılda, dağıtım şebekesinin günlük gaz taşıma kapasitesi yazılacaktır.
2.5.2. Pik Gün	gg/aa/ yyyy	İlgili yılda, yıl içerisinde en yüksek doğal gaz tüketiminin gerçekleştiği gün yazılacaktır.
2.5.3. Şebekenin Pik Gününde Şebekeden Geçen Toplam Gaz Miktarı	Sm ³	İlgili yılda, pik günde şebekeden geçen toplam gaz miktarı yazılacaktır.
2.5.4. Pik Günde Serbest Tüketicilerce Tüketilen Gaz Miktarı (Taşıma hizmeti verilenler dâhil)	Sm ³	İlgili yılda, pik günde sayacı uzaktan okunan serbest tüketicilerce tüketilen toplam gaz miktarı yazılacaktır.
2.5.5. Pik Günde Abonelerce Tüketilen Gaz Miktarı	Sm ³	İlgili yılda, pik günde abonelerce tüketilen toplam gaz miktarını ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.

3. ABONE BİLGİLERİ	Birim	Açıklama
3.1. Bağlantı Sözleşmesi Yapılan Müşteri Sayısı (Kümülatif)	Adet	İlgili yılda, doğal gaz bağlantı sözleşmesi imzalayan aboneler ile servis hattı üzerinden gaz temin eden ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyen serbest tüketicilerin kümülatif sayısı yazılacaktır.
3.2. Gaz Verilen Bina Sayısı (Aboneler için) (Kümülatif)	Adet	İlgili yılda, gaz verilmiş olan binaların (içinde en az bir abone bulunan) kümülatif sayısı yazılacaktır.

4. DOĞAL GAZ ALIŞ, SATIŞ VE TAŞIMA BİLGİLERİ	Birim	Açıklama
4.1. Satın Alınan Doğal Gaz Miktarı	Sm ³	İlgili yılda, dağıtım şirketi tarafından aboneler ve gaz tedarikini dağıtım şirketinden yapan serbest tüketiciler için satın alınan toplam doğal gaz miktarı yazılacaktır.
4.2. Satılan Doğal Gaz Miktarı	Sm ³	İlgili yılda, dağıtım şirketi tarafından abonelere ve gaz tedarikini dağıtım şirketinden yapan serbest tüketicilere fatura edilen gaz miktarı yazılacaktır.
4.3. Taşınan Gaz Miktarı	Sm ³	İlgili yıl gaz tedarikini dağıtım şirketi yerine başka tedarikçilerden gerçekleştiren serbest tüketicilere (OSB dâhil) fatura edilen taşıma bedeline esas gaz miktarı yazılacaktır.

EK-3: Yıllık Bilançolar

Bu tabloda şirketin 2018 yılına ait Kurumlar Vergisi Beyannamesi ile birlikte ilgili vergi dairesine sunduğu yıllık bilanço verileri yer alacaktır.

EK-4: Yıllık Gelir Tabloları

Bu tabloda şirketin 2018 yılına ait Kurumlar Vergisi Beyannamesi ile birlikte ilgili vergi dairesine sunduğu yıllık gelir tablosu verileri yer alacaktır.

EK-5: Yıllık Nakit Akım Tabloları

Bu tabloda şirketin 2018 yılına ait nakit akışları yer alacak olup tablodaki ana kalemlere yönelik açıklamalar aşağıda yer almaktadır:

- i. Doğal Gaz Satışlarından Tahsilat: Doğal gaz satışı yapılan müşterilere tahakkuk ettirilen perakende satış bedeli (SKB ve KDV dahil) kapsamında yapılan tahsilatlar girilecektir.
- ii. Taşıma Hizmet Gelirlerinden Tahsilat: Sadece taşıma hizmeti verilen serbest tüketicilerden yapılan SKB tahsilatları (KDV dahil) girilecektir.
- iii. Bağlantı Gelirlerinden Tahsilat: Düzenleyici Hesap Planındaki "600.04. Bağlantı Gelirleri" hesabında kayıt altına alınmış tahakkuk eden gelirlerden (KDV dahil) tahsil edilen kısımlar girilecektir.
- iv. İç tesisat işlemleri: Düzenleyici Hesap Planındaki "600.05. İç Tesisat İşlem Gelirleri" hesabında kayıt altına alınmış tahakkuk eden gelirlerden (KDV dahil) tahsil edilen kısımlar girilecektir.
- v. Diğer Faaliyetlerden Tahsilatlar: Ana faaliyet kapsamında yapılan diğer tahsilatlar ile diğer faaliyetlerden oluşan (kira gelirleri, faiz gelirleri vb.) tahsilatlar/nakit girişleri girilecektir.
- vi. Hissedarlardan Nakit Girişleri: Ortaklar tarafından kullanılmış krediler yoluyla değil, doğrudan aktarım suretiyle sağlanan girişleri ifade etmekte olup, ortakların kullandığı krediler kredi girişleri kısmına girilecektir.
- vii. İlk Madde ve Malzeme Alış Ödemeleri: Doğal gaz dışındaki yatırım harcaması niteliğindeki ilk madde ve malzeme (boru, vana, sayaç vb.) alışları için yapılan ödemeler girilecektir.
- viii. Yatırım Hakediş Ödemeleri: Yapılmakta olan yatırımlar ile ilgili olarak yüklenicilere yapılan ödemeler girilecektir.
- ix. "Faaliyet Giderleri" Başlığı Altındaki Nakit Çıkışları: Düzenleyici Hesap Planındaki 7 numaralı grupta tanımlanmış faaliyet giderleri (hizmet üretim, pazarlama, satış, dağıtım, genel yönetim) kapsamında tahakkuk eden giderlere yönelik nakit çıkışları/ödemeleri girilecektir.

EK-6: Mizanlar

Bu tabloda şirketin 2018 yılına ait mizanları yer alacaktır.

EK-7: Dağıtım Şirketleri Doğal Gaz Alım Miktar ve Bedelleri

Bu tabloda, 2018 yılına ait ve aylık bazda olacak şekilde, dağıtım şirketinin aboneler ve serbest tüketiciler için satın aldığı doğal gaza ilişkin miktar ve toplam bedel verisine yer verilecektir.

Söz konusu tablo, ilgili aylar için tedarikçi(ler) tarafından faturalanan miktar ve tutarlar dikkate alınarak (tahakkuk esaslı) ve tedarikçi bazında doldurulacaktır. Hizmet alımı yoluyla CNG ya da LNG alınması durumunda, “Tedarikçi Unvanı” kısmında tedarikçi unvanının yanında (CNG/LNG) ifadesi yazılacaktır.

Dağıtım şirketlerinin serbest tüketiciler için yaptığı gaz alımlarına ilişkin olarak serbest tüketici tanımı, ilgili yılda kullanıldığı şekliyle dikkate alınacaktır.

Tedarikçi sayısının bu tabloda yer verilen tedarikçi satır sayısından fazla olması durumunda ihtiyaç duyulan kadar ilave satır girişi yapılabilir.

TEDARİKÇİ UNVANI	Doğal gazın satın alındığı tedarikçinin unvanı yazılacaktır.
Abone	
Miktar (Sm ³)	Aboneler için ilgili tedarikçiden ilgili ayda satın alınan doğal gazın miktarını ifade etmektedir. (Abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketicilere yönelik doğal gaz alımları için bu tabloda bulunan “Diğer” bölümüne veri girişi yapılacaktır.)
ÖTV Dâhil KDV Hariç Toplam Alım Bedeli (TL)	İlgili ayda aboneler için satın alınan ve şirket adına tedarikçi tarafından tahakkuk ettirilmiş doğal gaz tutarını ifade etmektedir.
Serbest Tüketici	
Elektrik Üretim Amaçlı	
Miktar (Sm ³)	Elektrik Üretim Amaçlı (EÜA) serbest tüketiciler için ilgili tedarikçiden ilgili ayda satın alınan doğal gazın miktarını ifade etmektedir.
ÖTV Dâhil KDV Hariç Toplam Alım Bedeli (TL)	İlgili ayda EÜA ST’ler için satın alınan ve şirket adına tedarikçi tarafından tahakkuk ettirilmiş doğal gaz tutarını ifade etmektedir
OSB	
Miktar (Sm ³)	OSB’ler için ilgili tedarikçiden ilgili ayda satın alınan doğal gazın miktarını ifade etmektedir.
ÖTV Dâhil KDV Hariç Toplam Alım Bedeli (TL)	İlgili ayda OSB’ler için satın alınan ve şirket adına tedarikçi tarafından tahakkuk ettirilmiş doğal gaz tutarını ifade etmektedir
Diğer	
Miktar (Sm ³)	EÜA ST’ler ve OSB’ler hariç diğer serbest tüketiciler için (proses amaçlı kullanım, kompozit kullanım ve abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketiciler dâhil) ilgili tedarikçiden ilgili ayda satın alınan doğal gazın miktarını ifade etmektedir.
ÖTV Dâhil KDV Hariç Toplam Alım Bedeli (TL)	İlgili ayda EÜA ST’ler ve OSB’ler hariç diğer serbest tüketiciler için (proses amaçlı kullanım, kompozit kullanım ve abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketiciler dâhil) satın alınan ve şirket adına tedarikçi tarafından tahakkuk ettirilmiş doğal gaz tutarını ifade etmektedir
TOPLAM ABONE DOĞAL GAZ MİKTARI (Sm³)	İlgili ayda aboneler için satın alınan toplam doğal gaz miktarını ifade etmektedir.
TOPLAM ABONE ALIM BEDELİ (TL) (ÖTV Dâhil KDV Hariç)	İlgili ayda aboneler için satın alınan ve tedarikçiler tarafından tahakkuk ettirilen toplam doğal gaz alım tutarını ifade etmektedir.
TOPLAM ST (EÜA) DOĞAL GAZ MİKTARI (Sm³)	İlgili ayda EÜA ST’ler için satın alınan doğal gaz miktarı yazılacaktır.
TOPLAM ST (EÜA) ALIM BEDELİ (TL) (ÖTV Dâhil KDV Hariç)	İlgili ayda EÜA ST’ler için satın alınan ve tedarikçiler tarafından tahakkuk ettirilen toplam doğal gaz alım tutarını ifade etmektedir.
TOPLAM ST (OSB) DOĞAL GAZ MİKTARI (Sm³)	İlgili ayda OSB’ler için satın alınan doğal gaz miktarı yazılacaktır.
TOPLAM ST (OSB) ALIM BEDELİ (TL) (ÖTV Dâhil KDV Hariç)	İlgili ayda OSB’ler için satın alınan ve tedarikçiler tarafından tahakkuk ettirilen toplam doğal gaz alım tutarını ifade etmektedir.

TOPLAM ST (DİĞER) DOĞAL GAZ MİKTARI (Sm ³)	İlgili ayda EÜA ST'ler ve OSB'ler hariç diğer serbest tüketiciler için satın alınan doğal gaz miktarı yazılacaktır.
TOPLAM ST (DİĞER) ALIM BEDELİ (TL/) (ÖTV Dâhil KDV Hariç)	İlgili ayda EÜA ST'ler ve OSB'ler hariç diğer serbest tüketiciler için satın alınan ve tedarikçiler tarafından tahakkuk ettirilen toplam doğal gaz alım tutarını ifade etmektedir.
TOPLAM ALIM MİKTARI (Sm ³)	İlgili ayda tüm tedarikçilerden satın alınan toplam doğal gaz miktarını ifade etmektedir.
TOPLAM ALIM BEDELİ (TL)	İlgili ayda tüm tedarikçiler tarafından tahakkuk ettirilen toplam doğal gaz alım tutarını ifade etmektedir.

EK-8/A: Dağıtım Şirketleri Doğal Gaz Satış Fiyat, Miktar ve Bedelleri

Bu tabloda, 2018 yılına ait ve aylık bazda olacak şekilde, dağıtım şirketi tarafından abonelere ve serbest tüketicilere yapılan doğal gaz satışına ait miktar ve fiyat verisine yer verilecektir. Ayrıca bu tabloda, şehir giriş istasyonlarında ve müşteri istasyonlarında basınç düşürme sırasında soğuyan gazın ısıtılması kapsamında kullanılan ısıtma gazına ilişkin miktar ve fiyat verisine de yer verilecektir.

Bu tabloda yer alan **serbest tüketiciler**, dağıtım şirketinden doğal gaz satın alan müşterileri ifade eder. Dağıtım şirketinden **sadece taşıma hizmeti alan** serbest tüketicilere bu tabloda yer verilmeyecek olup söz konusu tüketicilere ilişkin bilgiler EK-9 tablosunda sunulacaktır.

Söz konusu tablo, ilgili aylar için dağıtım şirketi tarafından faturalanan miktar ve tutarlar dikkate alınarak (tahakkuk esaslı) doldurulacaktır. Muhasebe dengesinin sağlanması için dağıtım şirketi tarafından yapılan muhasebesel tahakkuk (gelir tahakkukları) miktarları göz önüne alınmayacaktır. Ayrıca tablodaki "Yıllık" kısımları Aralık ayına eşit olacak şekilde formül içermekte olup söz konusu kısımlara veri girişi yapılmayacaktır.

CNG lisansı sahiplerine yapılan doğal gaz satışları "CNG Lisansı Sahiplerine Satış" kısmında yer alacaktır. "Isıtma Gazı ve Diğer Amaçlı Kullanım" kısmında, istasyonlarda kullanılan ısıtma gazı, çalışma alanlarında ısınma amaçlı kullanılan doğal gaz tüketimleri ve diğer amaçlı doğal gaz tüketim verilerine yer verilecektir. Bu kısım, ilgili tüketim faturalandırılmakta ise faturaya esas miktar, doğrudan giderleştirilmiş ise giderleştirilen miktar üzerinden doldurulacaktır.

Abone	
ÖTV Dâhil KDV Hariç Fiyat (TL/Sm ³)	Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
Tüketim (Sm ³)	Aboneler tarafından ilgili ayda tüketilen ve fatura konusu edilen gaz miktarı girilecektir. (Abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketicilere yapılacak doğal gaz satışı için bu tabloda bulunan "Diğer" bölümüne veri girişi yapılacaktır.)
Hasılat (TL)	Abonelere ilgili ayda fatura edilen doğal gaza ilişkin ÖTV dâhil KDV hariç toplam tutar yazılacaktır. (Abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketicilere yapılacak doğal gaz satışı için bu tabloda bulunan "Diğer" bölümüne veri girişi yapılacaktır.)
Müşteri Sayısı (Fatura Kesilen)	İlgili ayda fatura kesilen abonelerin (sayaç) sayısı girilecektir. (Abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketicilere yapılacak doğal gaz satışı için bu tabloda bulunan "Diğer" bölümüne veri girişi yapılacaktır.)

Serbest Tüketici	
Elektrik Üretim Amaçlı	
ÖTV Dâhil KDV Hariç Fiyat (TL/Sm ³)	Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
Tüketim (Sm ³)	EÜA ST'ler tarafından ilgili ayda tüketilen ve fatura konusu edilen gaz miktarı girilecektir.
Hasılat (TL)	EÜA ST'lere ilgili ayda fatura edilen doğal gazın ÖTV dâhil KDV hariç toplam tutarı yazılacaktır.
Müşteri Sayısı (Fatura Kesilen)	İlgili ayda fatura kesilen EÜA ST'lerin sayısı girilecektir.
OSB	
ÖTV Dâhil KDV Hariç Fiyat (TL/sm ³)	Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
Tüketim (sm ³)	OSB'ler tarafından ilgili ayda tüketilen ve fatura konusu edilen gaz miktarı girilecektir.
Hasılat (TL)	OSB'lere ilgili ayda fatura edilen doğal gazın ÖTV dâhil KDV hariç toplam tutarı yazılacaktır.
Müşteri Sayısı (Fatura Kesilen)	İlgili ayda fatura kesilen OSB'lerin sayısı girilecektir.
CNG Lisansı Sahipleri	
ÖTV Dâhil KDV Hariç Fiyat (TL/Sm ³)	Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
Tüketim (sm ³)	CNG lisansı sahipleri tarafından ilgili ayda tüketilen ve fatura konusu edilen gaz miktarı girilecektir.
Hasılat (TL)	CNG lisansı sahiplerine ilgili ayda fatura edilen doğal gazın ÖTV dâhil KDV hariç toplam tutarı yazılacaktır.
Müşteri Sayısı (Fatura Kesilen)	İlgili ayda fatura kesilen CNG lisansı sahiplerinin sayısı girilecektir.
Diğer	
ÖTV Dâhil KDV Hariç Fiyat (TL/Sm ³)	Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
Tüketim (Sm ³)	EÜA ST'ler, OSB'ler ve CNG lisansı sahipleri hariç diğer serbest tüketiciler (proses amaçlı kullanım, kompozit kullanım ve abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketiciler dâhil) tarafından ilgili ayda tüketilen ve fatura konusu edilen gaz miktarı girilecektir.
Hasılat (TL)	EÜA ST'ler, OSB'ler ve CNG lisansı sahipleri hariç diğer serbest tüketicilere (proses amaçlı kullanım, kompozit kullanım ve abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketiciler dâhil) ilgili ayda fatura edilen doğal gazın ÖTV dâhil KDV hariç toplam tutarı yazılacaktır.
Müşteri Sayısı (Fatura Kesilen)	İlgili ayda fatura kesilen EÜA ST'ler, OSB'ler ve CNG lisansı sahipleri hariç (proses amaçlı kullanım, kompozit kullanım ve abonelere uygulanan fiyattan faydalanan serbest tüketiciler dâhil) diğer serbest tüketicilerin sayısı girilecektir.
Isıtma Gazı ve Diğer Amaçlı Kullanım	
ÖTV Dâhil KDV Hariç Fiyat (TL/Sm ³)	Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
Tüketim (Sm ³)	Şehir giriş ve müşteri istasyonlarında doğal gazın ısıtılması amacıyla kullanılan ısıtma gazı ile dağıtım şirketi tarafından çalışma alanlarında ısınma amaçlı kullanılan doğal gazın ilgili aydaki tüketim değeri girilecektir.
Gider (TL)	Şehir giriş ve müşteri istasyonlarında doğal gazın ısıtılması amacıyla kullanılan ısıtma gazı ile dağıtım şirketi tarafından çalışma alanlarında ısınma amaçlı kullanılan doğal gazın ÖTV dâhil KDV hariç toplam tutarı yazılacaktır.

EK-8/C: 100.000 Sm³ Üzeri Tüketen Serbest Tüketicilerin Listesi

Bu tabloda, doğal gaz dağıtım şirketinden ve/veya diğer tedarikçilerden alan serbest tüketiciler yer alacaktır. 100.000 Sm³ sınırına ilişkin kademe ayrışımında 2018 takvim yılı gerçekleşmesi dikkate alınacaktır. 100.000 Sm³ sınırının tespitinde tek sayaçtan ölçülen miktar esas alınacak olup sayaçların tüketimleri toplamı şeklinde veri girişi kesinlikle yapılmayacaktır. Örneğin A şirketinin aynı tesis içinde iki adet sayacının bulunduğu ve bu sayaçların tüketiminin 2018 yılında 500.000 Sm³ ve 40.000 Sm³ olarak gerçekleştiği varsayımı altında söz konusu tabloya sadece 500.000 Sm³ tüketimi olan sayaç için veri girişi yapılacaktır.

Ad/Unvanı	ST'nin ad/unvanı girilecektir.
Mevcut Tedarikçisi	ST'nin 2018 yılı itibarıyla doğal gaz sağladığı tedarikçisi girilecektir.
Tüketimleri (Sm³)	ST'nin 2014-2018 yıllarındaki doğal gaz tüketimleri girilecektir.

İşbu tablodaki 2018 yılı için yer verilen serbest tüketicilerin bir kısmı **EK-9** tablosunda da yer alacak olup söz konusu tüketicilere ait ortak verilerin bu tablolarda aynı olması gerekmektedir.

2014 - 2018 dönemi içerisinde unvanı değişen tüzel kişiliğe haiz serbest tüketiciler için 2018 yılı unvanları dikkate alınarak veri girişi yapılacak ve unvan değişikliği öncesi yıllara ait tüketim gerçekleştirmeleri 2018 yılı unvanı altında bildirilecektir. Örneğin, 2014 yılında ABC LTD. ŞTİ. unvanı altında faaliyet gösteren bir serbest tüketicinin unvanı 2018 yılında DEF A.Ş. olarak değişmesi halinde, 2018 yılı tüketimi 100.000 Sm³ üzeri olan söz konusu serbest tüketici için veri girişi aşağıdaki şekilde yapılacaktır:

Ad/Unvanı	Mevcut Tedarikçisi	Tüketimleri (Sm ³)				
		2014	2015	2016	2017	2018
DEF A.Ş.	X A.Ş.	190.000	300.000	350.000	400.000	350.000

EK-9: Tedarikçilerden Doğal Gaz Alan Serbest Tüketicilerin Listesi

Bu tabloda, dağıtım şirketinden sadece **taşıma** hizmeti alan serbest tüketicilerin (**OSB'ler dâhil**) 2018 yılı verileri aylık bazda yer alacaktır. Söz konusu tabloya ilave satır eklemek suretiyle her serbest tüketici için ayrı ayrı doldurulacaktır.

Tüketici Adı/Unvanı	ST'nin ad/unvanı girilecektir.
Tüketim Miktarı (Sm ³)	İlgili ayda ST tarafından tüketilen doğal gaz miktarını ifade etmektedir.
Uygulanan Sistem Kullanım Bedeli (KDV Hariç)(TL/Sm ³)	İlgili ayda dağıtım şirketi tarafından uygulanan faturaya esas SKB'yi ifade etmektedir.
Taşıma Hasılatı	İlgili ayda dağıtım şirket tarafından tahakkuk ettirilen taşıma bedelini ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.

2018 yılı içerisinde unvanı değişen tüzel kişiliğe haiz serbest tüketiciler için, 2018 yılı sonu itibarıyla faaliyet gösterdikleri unvanları girilecektir.

EK-10/B: İşletme Giderleri

- Bu tabloda işletme giderleri, gider kalemleri (personel, araç yakıt, haberleşme vb.) bazında detaylandırılacak olup dışarıdan hizmet alımı yapılmı durumu hariç alt faaliyet bazında (sayaç okuma, abonelik işlemleri, tahsilat vb.) gider sınıflandırılması yapılmamaktadır.
- Bu tabloda, müşterilerin gaz faturalarını ödememeleri durumunda oluşan zararlar ile karşılık giderlerine (kıdem tazminatı karşılığı, güvence bedeli, şüpheli alacak karşılığı vb.) yer verilmeyecektir.
- Bu tabloda amortisman giderleri ve finansman giderleri ile belgelendirilemeyen giderler yer almayacaktır.
- Bu tabloda birden çok kalemi ilgilendiren bir gider, sadece bir kalem altında yer verilecek olup, aynı gider birden fazla kalem altında tekraren yazılmayacaktır.
- EK-21/A tablosunda yer verilen bir gider kalemine, işbu tabloda yer verilmeyecektir (örneğin kamulaştırma işlemleri için alınan avukatlık hizmeti karşılığı ödenen bir bedelin EK-21/A'da yer alan Kamulaştırma gideri altında yer alması gerekmekte olup, bu bedele hiç bir suretle işbu tabloda yer verilmemesi gerekmektedir.).
- Bu tabloda, şirketin personel ile ilgili giderleri sadece personel ücret ve giderleri kaleminde yer alacak bunun dışındaki kalemlerde personel giderlerine yer verilmeyecektir.
- Bu tabloda, “leasing” ile alınan şebeke varlıkları da dâhil hiçbir şebeke varlığına (dağıtım hatları ve istasyonlar) ilişkin varlık edinme değerine yer verilmeyecektir. Söz konusu varlıklara yatırımlar tablosunda (EK-21/A) yer verilecek olup, finansman ve kur farkı gideri mahiyetindeki giderlere hiçbir şekilde işbu tablo ile EK-21/A tablosunda yer verilmeyecektir.
- Bu tabloda, leasing ile alınan şebeke harici varlıklar (ŞHV) da (yazılım, donanım vb.) dâhil hiçbir ŞHV'ye ilişkin varlık edinme değerine yer verilmeyecektir. Söz konusu varlıklar ile ilgili edinme değeri ile yıllık kira giderlerine EK-10/D, EK-10/E, EK-10/F ve EK-23 tablolarında yer verilecek olup finansman ve kur gideri mahiyetindeki giderlere hiçbir şekilde işbu tablo ile EK-21/A tablosunda yer verilmeyecektir.
- Beyan edilen tutarlar KDV hariç olacaktır.

Personel Ücret ve Giderleri	Dağıtım şirketi tarafından istihdam edilen personel ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ücret ve giderleri ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
01. Esas Ücretler (Ücrete bağlı vergiler dâhil)	İlgili yılda tahakkuk eden ve normal ücret, izin ücreti, fazla mesai ücreti, prim ve ikramiyeler ile diğer ücretlerden oluşan ücret toplamı girilecektir.
02. Sosyal Yardımlar	İlgili yılda tahakkuk eden ve yakacak yardımı, giyecek yardımı, yiyecek yardımı, çocuk yardımı ile diğer sosyal yardımlardan oluşan toplam tutar girilecektir.

03. Tazminatlar	İlgili yılda tahakkuk eden ve kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ile diğer tazminatlardan oluşan toplam tutar girilecektir.
04. İşveren Payları	İlgili yılda tahakkuk eden ve SGK işveren payı, SGK işsizlik sigortası işveren payı, özel sağlık sigortası işveren payı, hayat sigortası işveren payı ile diğer işveren paylarından oluşan toplam tutar girilecektir.
05. Huzur Haklar	İlgili yılda tahakkuk eden huzur hakları girilecektir.
06. Personel Sağlık Giderleri	İlgili yılda tahakkuk eden personel sağlık giderleri girilecektir.
07. Personel Eğitim Giderleri	İlgili yılda tahakkuk eden personel eğitim giderleri girilecektir.
08. Personel Yemek Giderleri	İlgili yılda tahakkuk eden personel yemek giderleri girilecektir.
09. Personel Servis Giderleri	İlgili yılda tahakkuk eden personel servis giderleri girilecektir.
10. Seyahat Giderleri	İlgili yılda tahakkuk eden seyahat, konaklama, yolluk ve ilgili gider toplamı girilecektir.
11. Diğer Personel Giderleri	Yukarıda yer verilmeyen ve ilgili yılda tahakkuk eden stajyer ücretleri, iş kıyafeti gibi doğrudan personel ile ilgili giderler girilecektir.
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında bizzat dağıtım şirketleri tarafından gerçekleştirilen bakım onarım işlemleri için katılan ilk madde ve malzeme giderlerini ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
01. Dağıtım Hatları	Tüm boru hatları (hat vanaları dâhil) için bizzat dağıtım şirketleri tarafından gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden ilk madde ve malzeme gideri girilecektir.
02. İstasyonlar	Şehir giriş istasyonları, bölge istasyonları ve müşteri istasyonlarında bizzat dağıtım şirketleri tarafından gerçekleştirilen bakım onarım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden ilk madde ve malzeme gideri girilecektir.
03. Sayaçlar (Periyodik muayene ve kalibrasyon hariç)	Sayaçların (muayene ve kalibrasyon kapsamında değiştirilen parçalar hariç) bizzat dağıtım şirketleri tarafından bakım onarımı kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderleri ile sayaç bağlantı elemanlarının değişimi kapsamında oluşan ilk madde ve malzeme giderleri girilecektir. Ayrıca, 0-14 yaş aralığındaki sayaçlardan ilgili akreditasyon kurumu tarafından arızalı olduğu belgelendirilen sayaçlar yerine takılan yeni sayaçlara ilişkin sayaç maliyeti de bu kısma girilecektir. Söz konusu sayaçların maliyeti Ek-21/A tablolarında beyan edilmeyecektir.
Dışarıdan Sağlanan Hizmet Giderleri	Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için tahakkuk eden giderleri ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
01. Sayaç Okuma ve Faturalandırma	Sayaç okuma ve faturalandırma hizmetinin dışarıdan alınması durumunda, söz konusu hizmet karşılığında oluşan giderler girilecektir.
02. İhbar Dağıtım Hizmeti	Müşterilere yapılan ihbarların dışarıdan hizmet alımı yoluyla yapılması durumunda oluşan giderler girilecektir.
03. Sayaç Açma Kapama	Dışarıdan alınan sayaç açma kapama hizmeti karşılığında oluşan giderler girilecektir.
04. İç Tesizat İşlemleri	Dışarıdan alınan iç tesisat işlemleri karşılığında oluşan giderler girilecektir.
05. Periyodik Muayene ve Sayaç Kalibrasyonu	Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliği'nde belirlenen periyotlara uygun olarak yaptırılan periyodik muayene ve sayaç kalibrasyon hizmeti karşılığında oluşan giderler girilecektir. Müşteri talebi ya da dağıtım şirketince resen yaptırılan muayene kapsamında oluşan giderler bu gider kalemine dâhil edilmeyecektir.
06. Münferit Ölçüm Ekipmanı Muayene Giderleri	Tedarikçi ve/veya müşterilerin talebi doğrultusunda 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümleri çerçevesinde yaptırılan muayene/test ve kalibrasyon işlemlerine ilişkin oluşan giderler girilecektir.
07. Tahsilat Giderleri	Dışarıdan alınan fatura tahsilat hizmeti karşılığında oluşan giderler girilecektir.
08. Komisyon Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında, bankalar aracılığıyla yapılan ödemeler çerçevesinde ilgili banka tarafından tahakkuk ettirilen havale, elektronik fon transferi (EFT) gibi komisyon giderleri girilecektir.

09. Güvenlik Hizmeti	Dışarıdan sağlanan güvenlik hizmetine ilişkin olarak oluşan giderler girilecektir.
10. Çağrı Merkezi	Yönetmeliğin 55 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine yer verilen müşteri hizmetleri servisi kurma yükümlülüğü kapsamında dışarıdan alınan çağrı merkezi hizmeti karşılığında oluşan giderler girilecektir.
11. Bakım Onarım Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında dışarıdan sağlanan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderleri ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
11.01. Dağıtım Hatları	Tüm boru hatları (hat vanaları dâhil) için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında yapılan giderler girilecektir.
11.02. İstasyonlar	Şehir giriş istasyonları, bölge istasyonları ve müşteri istasyonları için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında yapılan giderler girilecektir.
11.03. Sayaçlar (Periyodik muayene ve kalibrasyon hariç)	“Periyodik Muayene ve Kalibrasyon Giderleri” ile “Münferit Ölçüm Ekipmanı Muayene Giderleri” hariç, sayaçlar için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti ile Yönetmelik’in 43 üncü maddesi kapsamında oluşan sayaç kontrol giderleri girilecektir. Dağıtım şirketi tarafından re’sen yaptırılan muayene kapsamında oluşan giderler de bu gider kalemine dâhil edilecektir.
11.04. Bina	Şirket kullanımında olan binaların bakım onarımı için katlanılan maliyetler girilecektir. Şirket tarafından kiralanılan binalar için katlanılan giderlerin bina kira sözleşmesi kapsamında tahakkuk eden kira bedelinden düşülmesi, bir diğer ifadeyle kiralanmış binalarla ilgili tahakkuk eden bakım onarım kapsamındaki giderlerin kiraya verene yansıtılması durumunda, söz konusu giderlere bu kısımda yer verilmeyecektir. Dolayısıyla anılan giderlerin yukarıda bahsedilen şekilde tahakkuk etmesi durumunda işbu bölüme ve Kira Giderleri kısmında mükerrer kayıt kesinlikle yapılmayacaktır.
11.05. Araçlar	Şirket kullanımında olan araçlar için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderler girilecektir. Şirket tarafından kiralanılan araçlar için katlanılan giderlerin araç kira sözleşmesi kapsamında tahakkuk eden kira bedelinden düşülmesi, bir diğer ifadeyle kiralanmış araçlarla ilgili tahakkuk eden bakım onarım kapsamındaki giderlerin kiraya verene yansıtılması durumunda, söz konusu giderlere bu kısımda yer verilmeyecektir. Dolayısıyla anılan giderlerin yukarıda bahsedilen şekilde tahakkuk etmesi durumunda işbu bölüme ve Kira Giderleri kısmında mükerrer kayıt kesinlikle yapılmayacaktır.
11.06. Demirbaşlar	Şirket mülkiyetinde bulunan (bir diğer ifadeyle 255. Demirbaşlar hesabında kayıt altına alınmış) demirbaşlar (bilgisayar, server vb. donanım dâhil) için dışarıdan alınan bakım onarım hizmeti kapsamında oluşan giderler girilecektir.
12. Teknoloji Hizmeti	a) Dağıtım faaliyeti kapsamında satın alım suretiyle edinilmeksizin dışarıdan sağlanan donanım ve/veya yazılım hizmetleri karşılığında şirkete tahakkuk ettirilen yıllık kiralama ve/veya bakım onarım giderleri, b) Dağıtım faaliyeti kapsamında satın alım suretiyle edinilen yazılımlara (maddi olmayan duran varlık) ilişkin tahakkuk ettirilen yıllık bakım onarım giderleri ve yıllık lisans bedelleri girilecektir.
13. Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında, dışardan sağlanan danışmanlık, tercüme, hukuk ve müşavirlik hizmeti için katlanılan giderleri ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
13.01. Destek Hizmet Alım Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında Holding&Grup Şirketleri tarafından sağlanan ve yukarıda sıralanan “dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler” dışındaki hizmetlerden uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle dağıtım şirketine tahakkuk ettirilen gider toplamı girilecektir. Bir diğer ifadeyle Holding&Grup Şirketleri tarafından sağlanan sayaç okuma ve faturalandırma, teknoloji hizmeti, çağrı merkezi gibi hizmetler ilgili kısımda beyan edilecek, tanımlı gider türleri dışında kalan ve Holding&Grup Şirketleri tarafından sağlanan diğer hizmetlere ilişkin tahakkuk ettirilen giderler buraya girilecektir.
13.02. Diğer Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri	Holding&Grup Şirketleri tarafından sağlanan hizmetler haricinde alınan danışmanlık, tercüme, hukuk ve müşavirlik hizmeti (YMM dâhil) karşılığında tahakkuk eden giderler girilecektir.

14. Temizlik Hizmet Giderleri	Dışarıdan alınan temizlik hizmeti için yapılan giderler girilecektir.
15. CNG Alım Fiyat Farkları	CNG veya LNG Alım Usul ve Esasları'nın 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gerçekleşen CNG alım fiyatı ile dağıtım şirketi tarafından ilgili dönemde uygulanan fiyatlar arasında oluşan fark girilecektir.
16. LNG Alım Fiyat Farkları	CNG veya LNG Alım Usul ve Esasları'nın 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gerçekleşen LNG alım fiyatı ile dağıtım şirketi tarafından ilgili dönemde uygulanan fiyatlar arasında oluşan fark girilecektir.
Kira Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında katlanılan kira giderlerini ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
01. Gayrimenkul Kira Giderleri	İlgili yılda kiralanılan gayrimenkuller (ofis, genel müdürlük binası, abonelik merkezi, depo gibi) için tahakkuk eden kira giderleri girilecektir.
02. Kullanım Hakkı Giderleri	Boru hattı ve istasyon yatırımları kapsamında kullanım (irtifak) hakkı tesis edilen kamuya ait taşınmazlar için ilgili kamu kurumuna taksitler halinde ödenen irtifak hakkı bedelleri girilecektir (bir defada ödenen irtifak giderleri EK-21/A tablosundaki "Kamulaştırma Giderleri" altında beyan edilecektir.).
03. Makine Teçhizat Kira Giderleri	İlgili yılda işletme faaliyetleri kapsamında kiralanılan makine teçhizat için tahakkuk eden kira giderleri girilecek olup, yatırım kapsamında kiralanılan makine ve teçhizat işbu kalemin konusunu teşkil etmemektedir.
04. Araç Kira Giderleri	İlgili yılda kiralanılan araçlar için tahakkuk eden kira giderleri girilecektir.
Enerji Giderleri	
01. Isıtma Gazı Gideri	İstasyonlarda tüketilen ısıtma gazına ilişkin olarak oluşan giderleri ifade etmektedir.
02. Yakıt Giderleri	İşletme faaliyeti kapsamında kullanılan motorlu taşıtlar için tahakkuk eden yakıt giderleri girilecektir. Ayrıca, dağıtım faaliyeti kapsamında jeneratörlerce kullanılan yakıtlara ilişkin giderler de bu kalem altında beyan edilecektir. Dışarıdan sağlanan hizmetler (örneğin sayaç okuma ve faturalandırma) ile araç kiralama işlemlerinin araç yakıt dâhil olarak sözleşmeye bağlanması durumunda, araç yakıt gideri toplam tahakkuk eden tutardan ayrıştirilerek bu gider kaleminde beyan edilecektir.
03. Bina Isınma	Şirketin faaliyet gösterdiği binalarda ısınma karşılığında oluşan ısınma giderleri bu kalem altında beyan edilecektir.
04. Elektrik	İlgili yılda tahakkuk eden elektrik giderleri girilecektir.
05. Su	İlgili yılda tahakkuk eden su giderleri girilecektir.
06. Kokulandırma Giderleri	Şehir giriş istasyonlarının ilk kurulum aşamasında istasyon malzemesi ile birlikte temin edilen kısım haricinde, sonradan temin edilerek ilgili kokulandırma ünitesine ilave edilen kokulandırma maddesinin malzeme maliyeti girilecektir.
Yasal Zorunlu Harcamalar	
01. Mahkeme ve Avukatlık	İşletme faaliyetleri kapsamında katlanılan mahkeme ve avukatlık giderleri girilecektir. Dağıtım şirketi ile herhangi bir avukat arasındaki vekâlet ilişkisine istinaden oluşan giderler bu kalem altında beyan edilecektir. Ancak, herhangi bir vekalet ilişkisi oluşmaksızın alınan hukuki danışmanlıklar, "13.02. Diğer Danışmanlık ve Müşavirlik Giderleri" kalemi altında beyan edilmelidir.
02. Damga Vergisi	Doğal gaz alım ve satışı ile ilgili taraf olunan sözleşmeler kapsamında tahakkuk eden damga vergisi tutarları ile esas işletme faaliyeti kapsamında tahakkuk eden damga vergisi tutarları oluşmaktadır. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
02.01. Doğal Gaz Alım Damga Vergisi	Doğal gaz alımı ile ilgili taraf olunan sözleşmeler kapsamında tahakkuk eden damga vergisi tutarları girilecektir.

02.02. Diğer İşlemlerden Doğan Damga Vergisi	Doğal gaz alımı haricinde, dağıtım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden diğer damga vergisi tutarları girilecek olup damga vergilerinin şirket tarafından sözleşmenin diğer tarafından tahsil edilen kısmı, tahakkuk eden toplam damga vergisinden mahsup edilecektir. Bir diğer ifadeyle bu tür işlemlerden dolayı tahakkuk eden net damga vergisi tutarı buraya girilecektir.
03. Diğer Vergi, Resim ve Harçlar (ÖİV ve MTV dâhil, Kurumlar Vergisi hariçtir)	Dağıtım faaliyeti, kapsamında tahakkuk eden gider niteliğindeki ve damga vergisi haricindeki vergi, resim ve harçlar girilecektir.
04. Sigorta	Dağıtım faaliyeti kapsamında katlanılan sigorta giderlerini ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
04.01. Şebekeye İlişkin Sigorta Giderleri	Şebekeye ilişkin olarak tahakkuk eden sigorta giderleri girilecektir.
04.02. Bina Sigorta Giderleri	Şirketin mülkiyetindeki binalara yönelik tahakkuk eden sigorta giderleri girilecektir.
04.03. Araç Sigorta Giderleri	Şirketin mülkiyetindeki araçlara yönelik tahakkuk eden sigorta giderleri girilecektir.
04.04. Diğer Sigorta Giderleri	Yukarıda sayılanlar haricinde olan ve dağıtım faaliyeti kapsamındaki diğer sigorta giderleri girilecektir.
05. EPDK Yıllık Lisans Bedeli	4628 ve 4646 sayılı Kanunlar ile ikincil mevzuat kapsamında Kuruma ödenen yıllık lisans bedeli girilecektir.
06. EPDK Katılım Payı	4628 ve 4646 sayılı Kanunlar ile ikincil mevzuat kapsamında Kuruma ödenen katılım payı girilecektir.
07. Denetim Giderleri (Mevzuat Kapsamında Yaptırılan)	4646 sayılı Kanun ve ikincil mevzuat kapsamında yaptırılan denetimlere (Kontrol Şirketi Maliyetleri hariç) ilişkin gerçekleşen giderler girilecektir.
08. Noter Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında katlanılan noter giderleri girilecektir.
09. Oda Aidat Giderleri	İlgili mevzuat kapsamında kayıt olunması zorunlu olan dernek ve odalar için tahakkuk eden dernek ve oda aidat giderleri girilecektir.
10. EPDK Kesin Teminat Komisyon Gideri	İhale aşamasında Kuruma verilen kesin teminat mektubuna ilişkin ilgili yıl banka komisyon gideri girilecektir.
11. İlan Giderleri	Esas işletme faaliyetine ilişkin tanıtım ve ilan giderleri girilecektir (örneğin kış aylarında baca temizliği hususunda kamu bilincini arttırmaya yönelik ilanlar, tahsilat noktaları ile ilgili bilgilendirme ilanları gibi doğrudan doğal gaz dağıtım faaliyetine ilişkin bilgilendirme ve tanıtım ilanları). Reklam mahiyetinde olan tanıtım ve ilan giderleri kesinlikle bu kalemde yer verilmeyecek olup, söz konusu gider kalemleri " Diğer Giderler " bölümündeki " 01. Reklam ve Tanıtım " başlığında sunulacaktır.
Haberleşme Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden haberleşme giderlerini ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
01. Telsiz	İlgili yılda tahakkuk eden telsiz giderleri girilecektir.
02. Telefon	İlgili yılda tahakkuk eden telefon giderleri girilecektir. Dağıtım faaliyetiyle ilgili olarak SMS yoluyla yapılan bildirimlere ilişkin oluşan giderler de bu kısımda beyan edilecektir.
03. İnternet	İlgili yılda tahakkuk eden internet giderleri girilecektir.
04. Posta ve Kargo	İlgili yılda tahakkuk eden posta ve kargo giderleri girilecektir.
05. SCADA ve Uzaktan Okuma Sistemleri	Haberleşme giderleri kapsamında, ilgili yılda tahakkuk eden SCADA ve uzaktan okuma sistemleri giderleri girilecektir. EK-21/A tablosundaki "SCADA Giderleri" başlığı altında beyan edilen giderler hiçbir suretle burada yer verilmeyecektir. Yine, SCADA altyapısı için satın alınan yazılımlara ilişkin yıllık lisans bedelleri vb. bedeller işbu tablonun "Yazılım Kira Giderleri" kısmında yer verilecektir.
Büro ve İdari Giderler	Dağıtım faaliyeti kapsamında katlanılan büro giderlerini ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
01. Kırtasiye, Fotokopi ve Matbaa Giderleri	Kırtasiye, fotokopi ve matbaa giderleri girilecektir.

02. Temizlik Malzemeleri	Şirket binalarında temizlik amacıyla kullanılan temizlik malzemesi giderleri girilecektir.
--------------------------	--

Diğer Giderler	
01. Reklam ve Tanıtım	Dağıtım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden reklam, hediyeleş eşya, fuar ve diğer tanıtım giderleri (Yasal Zorunlu Harcamalar altında yer verilen İlan Giderler hariç) girilecektir.
02. Bağış, Sponsorluk ve Dernek Aidat Giderleri	Dağıtım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden bağış ve sponsorluk giderleri ile yasal olarak kayıt/üye olunması zorunlu olmayan dernekler için tahakkuk eden aidat giderleri girilecektir.
03. Temsil ve Ağırılama	Dağıtım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden temsil ve ağırılama giderleri girilecektir.
04. Araştırma Geliştirme	Dağıtım faaliyeti kapsamında tahakkuk eden araştırma geliştirme giderlerinden oluşmaktadır. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
04.01. EPDK AR-GE Komisyonu Tarafından Kabul Edilen Projeler	AR-GE Komisyonu tarafından uygun bulunan projeler için tahakkuk eden giderler girilecektir.
04.02. EPDK AR-GE Komisyonu Tarafından Kabul Edilmeyen Projeler	AR-GE Komisyonu tarafından uygun bulunmayan projeler için oluşan giderler girilecektir.
05. Gider Sayılan Demirbaşlar	Dağıtım faaliyeti kapsamında temin edilmekle birlikte, vergi mevzuatı çerçevesinde doğrudan gider sayılabilen demirbaş ile ilgili tahakkuk eden giderler girilecektir.
06. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	Dağıtım faaliyeti kapsamında oluşan ve/fakat ilgili vergi mevzuatı uyarınca safi kazancın tespitinde gider olarak indirim yapılamayan giderler girilecektir.

EK-10/C: İşletme Giderleri Mizan Karşılığı Tablosu

Bu tabloda ilgili işletme gideri kaleminin esas alındığı ve ilgili yıl mizanındaki hesap/hesapların numarası ve adına yer verilecektir. Bir gider kalemi birden fazla hesap ile ilişkilendirilmiş ise her hesap ayrıca ilgili işletme giderinin altına eklenecektir. İhtiyaç duyulması halinde, bu tabloya satır eklemek suretiyle ilave veri girişi yapılabilir.

Aşağıda personel ücret ve giderleri için örnek olarak doldurulmuş tablo yer almaktadır:

İşletme Giderleri - Ana Kalem	İşletme Gider Detay	2018		
		Hesap No	Hesap Adı	Tutar
Personel Ücret ve Giderleri				2.180.000
	01. Esas Ücretler (Ücrete bağlı vergiler dâhil)	740.1.1.01	Esas Ücretler	60.000
		740.1.2.01	Esas Ücretler	1.500.000
		740.1.3.01	Esas Ücretler	300.000
		740.1.4.01	Esas Ücretler	2.000
		760.1.01	Esas Ücretler	200.000
		770.1.5.01	Esas Ücretler	45.000
	Toplam			2.107.000
	02. Sosyal Yardımlar	740.1.1.02	Sosyal Yardımlar	1.500
		760.1.02	Sosyal Yardımlar	500
		770.1.5.02	Sosyal Yardımlar	1.000
	Toplam			3.000
	03. Tazminatlar	740.1.1.03	Tazminatlar	40.000
		760.1.03	Tazminatlar	20.000
		770.1.5.03	Tazminatlar	10.000
	Toplam			70.000

EK-10/D: Gayrimenkul Kira Giderleri

Bu tabloda, dağıtım şirketi tarafından 2018 yılında kiralanan gayrimenkuller (ofis, genel müdürlük binası, abonelik merkezi, depo gibi) ile ilgili talep edilen veriler yıllık bazda girilecektir.

MEVKİİ	Bu alana söz konusu yapı ünitesinin bulunduğu şehir girilecektir.
BRÜT ALAN	İlgili yapı ünitesinin brüt alanı girilecektir.
KİRALAMA TARİHİ	Kira sözleşmesinin imzalandığı tarih girilecektir.
KİRALAMA SÜRESİ (Ay Bazında)	İlgili yıl içindeki kiralamaya esas toplam ay sayısı girilecektir. Örneğin söz konusu yapı ünitesi 2015 yılının Ocak ayında kiralanmış ve halihazırda kira sözleşmesi devam ediyor ise kiralama süresi "12" olarak belirtilecektir. Diğer taraftan, kira sözleşmesi 2018 yılı Haziran ayında yapılmış bir gayrimenkul için kiralama süresi olarak "7" yazılacaktır. 2018 yılı Haziran sonu itibariyle kira sözleşmesi sona eren herhangi bir gayrimenkul için kiralama süresi "6" olarak girilecektir.
KULLANIM AMACI	İlgili yapı ünitesinin hangi amaçla kullanıldığı (depo, genel müdürlük binası, işletme müdürlüğü binası, abone merkezi, vb.) girilecektir.
İLGİLİ YIL TOPLAM KİRA BEDELİ (TL)	İlgili yıl içerisinde ödenen toplam kira bedeli girilecektir. Örneğin 2015 yılı Ocak ayında kira sözleşmesi imzalanmış ve hâlihazırda kira sözleşmesi devam eden bir gayrimenkul için 2018 yılı içindeki "12" aylık kiralama süresi karşılığında tahakkuk eden toplam kira tutarı girilecektir. Diğer taraftan, kira sözleşmesi 2018 yılı Haziran ayında yapılmış bir gayrimenkul için 2017 yılı içindeki "7" aylık kiralama süresi karşılığında tahakkuk eden toplam kira tutarı girilecektir. 2018 yılı Haziran sonu itibariyle kira sözleşmesi sona eren herhangi bir gayrimenkul için "6" aylık kiralama süresi karşılığında tahakkuk eden toplam kira tutarı girilecektir.

EK-10/E: Taşıt Kira Giderleri

Bu tabloda, dağıtım şirketi tarafından 2018 yılında kiralanan taşıtlar ile ilgili talep edilen veriler yıllık bazda girilecektir.

PLAKA	Kiralanan araca ait plaka bilgisi girilecektir.
MARKA / MODEL	Kiralanan aracın marka ve model bilgisi girilecektir.
KİRALAMA TARİHİ	Kira sözleşmesinin imzalandığı tarih girilecektir.
KİRALANAN FİRMA	Kira sözleşmesinin yapıldığı firmanın unvanı girilecektir.
KİRALAMA SÜRESİ (Ay Bazında)	İlgili yıl içindeki kiralamaya esas toplam ay sayısı girilecektir. Örneğin 2015 yılının Ocak ayında kiralanmış ve halihazırda kira sözleşmesi devam eden taşıt için 2018 yılına ilişkin kiralama süresi "12" olarak belirtilecektir. Diğer taraftan, kira sözleşmesi 2018 yılı Haziran ayında yapılmış bir taşıt için kiralama süresi olarak "7" yazılacaktır. 2018 yılı Haziran sonu itibariyle kira sözleşmesi sona eren herhangi bir taşıt için kiralama süresi "6" olarak girilecektir.
KULLANIM AMACI	Kiralanan aracın kullanım amacı (acil müdahale, bakım onarım, genel müdür aracı vb.) girilecektir.
İLGİLİ YIL YAPILAN KİLOMETRE	Kiralanan aracın ilgili yılda yapmış olduğu toplam kilometre girilecektir.

İLGİLİ YIL TOPLAM KİRA BEDELİ (TL)	Kiralanan araç için ilgili yıl içerisinde ödenen toplam kira bedeli girilecektir. Örneğin 2015 yılı Ocak ayında kira sözleşmesi imzalanmış ve hâlihazırda kira sözleşmesi devam eden bir taşıt için 2018 yılı içindeki “12” aylık kiralama süresi karşılığında tahakkuk eden toplam kira tutarı girilecektir. Diğer taraftan, kira sözleşmesi 2018 yılı Haziran ayında yapılmış bir taşıt için 2017 yılı içindeki “7” aylık kiralama süresi karşılığında tahakkuk eden toplam kira tutarı girilecektir. 2018 yılı Haziran sonu itibariyle kira sözleşmesi sona eren herhangi bir taşıt için “6” aylık kiralama süresi karşılığında tahakkuk eden toplam kira tutarı girilecektir.
---	---

EK-10/F: Yazılım Kira Giderleri

Bu tabloda, dağıtım şirketi tarafından 2018 yılında edinilen yazılımlara ilişkin kira verilerine yer verilecektir.

YAZILIM TANIMI	Edinilen yazılımın kısa tanımı girilecektir.
EDİNİM TARİHİ	Yazılım kira sözleşmesinin imzalandığı tarih girilecektir.
KULLANIM AMACI	Edinilen yazılımın hangi amaçlar için kullanıldığı (örneğin insan kaynakları, muhasebe, stok yönetimi vb.) girilecektir.
ALINAN FİRMA	Yazılımın edinildiği firmanın unvanı girilecektir.
İLGİLİ YIL TOPLAM KİRA BEDELİ (TL)	Yazılım için ilgili yıl içerisinde ödenen toplam kira bedeli girilecektir.

EK-10/G: Fatura Bilgileri

Bu tabloda; gaz tüketimi kapsamında okunan sayaç sayısı, kesilen fatura sayısı, bırakılan/gönderilen ihbarname sayısı, fatura tahsilat yolları ve tahsil edilen toplam fatura sayıları aylık bazda girilecektir. Uzaktan okunan sayaçlara yönelik fatura bilgilerine bu tabloda yer verilmeyecektir.

Okunan Sayaç Sayısı	İlgili ayda okunan toplam sayaç sayısı girilecektir.
Kesilen Fatura Sayısı	İlgili ayda kesilen toplam fatura sayısı girilecektir.
Dağıtılan İhbarname Sayısı	İlgili ayda fiilen adrese bırakılan/gönderilen ihbarname sayısı (faturaların altında not düşülen ihbar metinleri ile SMS yoluyla yapılan ihbarlar buraya dâhil değildir) girilecektir.

Şirket Tarafından Tahsil Edilen Fatura Sayısı	İlgili ayda dağıtım şirketinin tahsilat merkezleri tarafından tahsil edilmiş fatura sayısı girilecektir.
PTT Tarafından Tahsil Edilen Fatura Sayısı	İlgili ayda PTT ofisleri tarafından tahsil edilen fatura sayısı girilecektir.
Bankalarca Tahsil Edilen Fatura Sayısı	İlgili ayda bankalar tarafından tahsil edilen fatura sayısı girilecektir.
Diğer (Tahsilat Yolunu Belirtiniz)	İlgili ayda farklı bir tahsilat kanalı aracılığıyla tahsil edilen fatura sayısı girilecek olup tahsilat yolu (Diğer ifadesi yerine) belirtilecektir.
Tahsil Edilen Toplam Fatura Sayısı	Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.

EK-13: Personel Sayısı ve Toplam Giderleri

Bu tabloda, "EK-10/B: İşletme Giderleri" tablosundaki "Personel Ücret ve Giderleri" kaleminin dağılımı ile hizmet yeri bazlı bordrolu personel sayısı (stajyer sayısı hariç) dağılım bilgilerine yer verilecektir.

Personel sayısının dağılımına ilişkin alt tabloda, birden fazla hizmet yerinde çalışan personel olması durumunda, personel sayısı gerçeği yansıtacak bir dağıtım anahtarı kullanılarak ilgili hizmet yerlerine dağıtılacaktır. Bu kalemlerde küsuratlı sayılar bulunabilir.

Bu tabloda yer alan ifadelerin tanımları aşağıda yer almaktadır:

- 1. Müşteri Hizmetleri Personeli:* Sayaç okuma dâhil, faturalandırma, abonelik ve tahsilat hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personeldir.
- 2. Güvenlik Personeli:* Tesislerde ve genel idare merkezinde güvenlik hizmetinin yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personeldir.
- 3. Teknik Hizmetler Personeli:* İç tesisat proje onay, acil müdahale, bakım onarım, etüt ve proje ile haritalama işlemlerinin yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personeldir.
- 4. Genel Hizmet Personeli:* İlk üç kalemde sayılan hizmetler dışında kalan ve esas işletme faaliyetlerinin (temizlik vb.) yürütülmesi amacıyla istihdam edilen personeldir.
- 5. Pazarlama Personeli:* Reklam, tanıtım vb. pazarlama faaliyetleri istihdam edilen personeldir.
- 6. Genel Yönetim Personeli:* Esas işletme faaliyeti (dağıtım) ve pazarlama (reklam, tanıtım) için istihdam edilen personel haricinde şirket bünyesinde istihdam edilen; genel müdür/bölge müdürü, hukuk müşaviri, finansman ve mali işler personeli, insan kaynakları ve kurumsal iletişim personeli, idari işler ve satın alma personelleridir.

"EK-10/B: İşletme Giderleri" tablosundaki "Personel Ücret ve Giderleri" kaleminin alt kalemlerinden; esas ücretler, sosyal yardımlar, tazminatlar, işveren payları, personel sağlık giderleri, personel eğitim giderleri, personel yemek giderleri, personel servis giderleri, seyahat giderleri ve diğer personel giderlerinden ilişkili olanlar doğrudan ya da gerçeği yansıtacak bir dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle ilgili hizmet yerlerine dağıtılacaktır. Ancak yukarıda sayılanlar haricindeki huzur hakkı, stajyer ücretleri ve diğer personel giderleri genel yönetim personeli kısmında beyan edilecektir.

İlgili yıl toplam personel sayısı olarak, ilgili yılın Aralık değeri esas alınacaktır. Bu kısım formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.

EK-14/B: Dağıtım Şirketlerinin Kredileri

Bu tabloda ödemesi ilgili yılda biten kredilere yer verilmeyecektir. Ayrıca değişken faizli kredilerde gerçekleşen dönemlerde uygulanan faiz oranları yıl bazında ayrı ayrı belirtilecektir.

Kullanıldığı Proje	İlgili kredinin hangi projede kullanılacağı yazılacaktır.
Krediyi Sağlayan Finans Kurumu	İlgili kredinin alındığı finans kuruluşu yazılacaktır.
Kredi Başlangıç Tarihi	İlgili kredinin başlangıç tarihi girilecektir.
Kredi Bitiş Tarihi	İlgili kredinin son taksitinin tarihi girilecektir.
Para Birimi	İlgili kredinin hangi para birimi üzerinden alındığı (TL, ABD Doları vb.) girilecektir.
Kredi Tutarı	İlgili kredinin anapara tutarı girilecektir.
Taksit Periyodu	İlgili kredinin taksit ödeme periyodu (aylık, altı aylık gibi) girilecektir.
31/12/2018 Bakiyesi	İlgili kredinin 31/12/2018 itibariyle anapara bakiyesi girilecektir.
Yıllık Faiz Oranı	Alınan kredinin yıllık faiz oranı bilgisi (%18, %20 veya “TRLIBOR+%3” gibi) girilecektir.

EK-19: Hizmet Kalitesi Performans Göstergeleri

Bu bölümde dağıtım şirketlerinin sundukları hizmete yönelik kayıt altına alınan kalite performans verileri girilecektir.

EK-20: Tüketici Sayısı Detay Tablosu

Bu tabloda, 2014-2018 döneminde, ilgili yılsonu itibariyle faaliyet gösterilen dağıtım bölgesindeki tüketici sayısına ilişkin veriler yer almaktadır. İşbu tabloda verilerine yer verilecek tüketiciler, **aboneler** ile servis hattı üzerinden gaz temin eden ve bu sebeple **bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyen tüketicileri** ifade etmektedir. Dolayısıyla bağlantı bedelini BBS üzerinden ödemeyen tüketiciler işbu tablonun konusunu teşkil etmemektedir.

	Birimi	Açıklama
Faaliyette Bulunulan Alan	km ²	Şirketin dağıtım lisansında tanımlanan dağıtım bölgesi içindeki imarlı alanlar bütünü nün yüz ölçümü kilometrekare olarak girilecektir.

Dağıtım Bölgesindeki Potansiyel Tüketici Adedi (Kümülatif)	Adet	İlgili yılda, sisteme bağlanmış tüketiciler de dâhil, dağıtım bölgesindeki (imarlı alanlar bütünü) potansiyel tüketici sayısını (kümülatif olarak) ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
- Konut (Daire bazında)	Adet	İlgili yıldaki mevcut aboneler ile uzun vadede abone olması muhtemel konutların (daire bazında) kümülatif adedi girilecektir.
- Konut Harici (İşyeri bazında)	Adet	İlgili yıldaki mevcut konut harici tüketiciler ile uzun vadede gaz kullanması muhtemel olan konut harici tüketicilerin (kümülatif) sayısı girilecek olup, söz konusu tüketiciler servis hattı üzerinden gaz temin etmesi muhtemel olan ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyecek tüketicilerdir.

Şebekenin Ulaştığı Potansiyel Tüketici Adedi (Kümülatif)	Adet	İlgili yılda, sisteme bağlanmış tüketiciler de dâhil, dağıtım şebekesinin ulaştığı potansiyel tüketici sayısını (kümülatif olarak) ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
- Konut (Daire bazında)	Adet	İlgili yıldaki mevcut aboneler ile orta vadede abone olması muhtemel konutların kümülatif adedi girilecektir .
- Konut Harici (İşyeri bazında)	Adet	İlgili yıldaki mevcut konut harici tüketiciler ile orta vadede gaz kullanması muhtemel olan konut harici tüketicilerin (kümülatif) sayısı girilecek olup, söz konusu tüketiciler servis hattı üzerinden gaz temin etmesi muhtemel olan ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyecek tüketicilerdir.

Servis Hattıyla Ulaşılan Potansiyel Tüketici Adedi (Kümülatif)	Adet	İlgili yılda, sisteme bağlanmış tüketiciler de dâhil, servis hattıyla ulaşılan potansiyel tüketici sayısını (kümülatif olarak) ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
- Konut (Daire bazında)	Adet	İlgili yıldaki mevcut aboneler ile kısa vadede abone olması muhtemel konutların (daire bazında) kümülatif adedi girilecektir .
- Konut Harici (İşyeri bazında)	Adet	İlgili yıldaki mevcut konut harici tüketiciler ile kısa vadede gaz kullanması muhtemel olan konut harici tüketicilerin (kümülatif) sayısı girilecek olup, söz konusu tüketiciler servis hattı üzerinden gaz temin etmesi muhtemel olan ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyecek tüketicilerdir.
Servis Hattıyla Ulaşılan Potansiyel Tüketici (Kümülatif)	BBS	İlgili yılda, sisteme bağlanmış tüketiciler de dâhil, servis hattıyla ulaşılan BBS cinsinden potansiyel tüketici sayısını (kümülatif olarak) ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
- Konut (Daire bazında)	BBS	Kısa vadede abone olması muhtemel konutların (daire bazında) BBS cinsinden kümülatif adedi girilecektir .
- Konut Harici (İşyeri bazında)	BBS	Kısa vadede gaz kullanması muhtemel olan konut harici tüketicilerin (kümülatif) BBS cinsinden sayısı girilecek olup, söz konusu tüketiciler servis hattı üzerinden gaz temin etmesi muhtemel olan ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyecek tüketicilerdir.

Bağlantı Sözleşmesi Yapılan Tüketici Adedi (Kümülatif) (Servis Hattıyla Bağlanan - Bağlantı Bedelini BBS üzerinden ödeyen tüketiciler)	Adet	İlgili yılda, doğal gaz bağlantı sözleşmesi imzalayan aboneler ile servis hattı üzerinden gaz temin eden ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyen tüketicilerin kümülatif sayısını ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
- Konut Bireysel (Merkezi sistem ile ısınmayan)	Adet	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve merkezi sistem kurulu olmayan konutlarda mukim abonelerin kümülatif sayısı girilecektir .
- Konut Merkezi	Adet	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve merkezi sistem kurulu konutlarda mukim abonelerin (dairelerin) kümülatif sayısı girilecektir . Merkezi sistem kurulu bina için yapılan abonelik burada değil " Bağlantısı Yapılmış Merkezi Sistem Adedi (Kümülatif) " kısmında sunulacaktır. Örneğin, 24 daireden oluşan ve merkezi sistem kurulu bir bina için; 24 münferit abonelik bu başlık altında beyan edilecek, merkezi sistem aboneliği ise Bağlantısı Yapılmış Merkezi Sistem Adedi (Kümülatif)" kısmında bildirilecektir.
- Konut Harici Bireysel (Merkezi sistem ile ısınmayan)	Adet	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve bağlantı bedelini BBS üzerinden ödemiş olan (merkezi sistem kurulu binalar haricinde) tüketicilerin kümülatif sayısı girilecektir .
- Konut Harici Merkezi	Adet	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve bağlantı bedelini BBS üzerinden ödemiş olan, ayrıca merkezi sistem kurulu binalarda mukim tüketicilerin kümülatif sayısı girilecektir .

Bağlantı Sözleşmesi Yapılan Tüketici (Kümülatif) (Servis Hattıyla Bağlanan - Bağlantı Bedelini BBS üzerinden ödeyen tüketiciler)	BBS	İlgili yılda, doğal gaz bağlantı sözleşmesi imzalayan aboneler ile servis hattı üzerinden gaz temin eden ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyen tüketicilerin BBS cinsinden kümülatif sayısını ifade etmektedir. Bu alan formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
- Konut Bireysel (Merkezi sistem ile ısınmayan)	BBS	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve merkezi sistem kurulu olmayan konutlarda mukim abonelerin BBS cinsinden kümülatif sayısı girilecektir.
- Konut Merkezi	BBS	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve merkezi sistem kurulu konutlarda mukim abonelerin (dairelerin) BBS cinsinden kümülatif sayısı girilecektir. Merkezi sistem kurulu bina için yapılan abonelik burada değil " Bağlantısı Yapılmış Merkezi Sistem Adedi (Kümülatif) " kısmında sunulacaktır. Örneğin, 24 daireden oluşan ve merkezi sistem kurulu bir bina için; 24 münferit aboneliğin BBS karşılığı bu başlık altında beyan edilecek, merkezi sistem aboneliği ise Bağlantısı Yapılmış Merkezi Sistem Adedi (Kümülatif)" kısmında bildirilecektir.
- Konut Harici Bireysel (Merkezi sistem ile ısınmayan)	BBS	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve bağlantı bedelini BBS üzerinden ödemiş olan (merkezi sistem kurulu binalar haricinde) tüketicilerin BBS cinsinden kümülatif sayısı girilecektir.
- Konut Harici Merkezi	BBS	Bağlantı sözleşmesi yapılmış olan ve bağlantı bedelini BBS üzerinden ödemiş olan, ayrıca merkezi sistem kurulu binalarda mukim tüketicilerin BBS cinsinden kümülatif sayısı girilecektir.
Bağlantısı Yapılmış Merkezi Sistem Adedi (Kümülatif)	Adet	Bağlantısı yapılmış merkezi sistemle ısınan binaların kümülatif adedi girilecektir.
İç Tesisat Onayı Yapılan Tüketici Adedi (Kümülatif)	Adet	Belirli bir adreste iç tesisatı ilk defa onaylanmış aboneler ile bağlantı bedelini BBS cinsinden ödeyen tüketicilerden oluşan müşterilerin kümülatif sayısı girilecektir. İç tesisat revizyonları bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.
Gaz Kullanım Sözleşmesi İmzalayan Tüketici Adedi (Kümülatif)	Adet	Gaz kullanım sözleşmesini imzalayan aboneler ile bağlantı bedelini BBS cinsinden ödeyen tüketicilerden oluşan müşterilerin kümülatif sayısı girilecektir. İlgili yılsonu itibariyle aktif sözleşme sayıları dikkate alınacak olup, yıl içerisinde iptal edilen sözleşmeler toplama dâhil edilmeyecektir.
Gazı Açılan Tüketici Adedi (Yıl içinde gazı ilk kez açılan tüketici)	Adet	Belirli bir adreste "gazı ilk kez açılan" aboneler ile bağlantı bedelini BBS cinsinden ödeyen tüketicilerden oluşan müşterilerin sayısı girilecektir.
Yıl İçinde En Az Bir Kez Fatura Kesilen Tüketici Adedi	Adet	Belirli bir adreste "gazı ilk kez açılan" aboneler ile bağlantı bedelini BBS cinsinden ödeyen tüketicilerden ilgili yıl içerisinde en az bir kez fatura kesilmiş olan müşterilerin sayısı girilecektir.
Gaz Verilen Bina Adedi (İçinde en az bir abone bulunan) (Kümülatif)	Adet	Gaz verilmiş olan binaların kümülatif sayısı girilecektir.
Dağıtım Bölgesi Su Abone Sayısı (Kümülatif)	Adet	Şirketin lisans alanındaki şehirlerin (ilgili Belediyelerden temin edilen bilgilerden hareketle) toplam su abone sayıları girilecektir.

EK-21/A: Yatırımlar Tablosu (EK-21/A1)

Bu tablonun doldurulmasında dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda maddeler halinde özetlenmiştir:

(1) Bu tabloda, Yatırım Usul ve Esasları ile Metodoloji çerçevesinde sadece yatırım tavanı kapsamında gerçekleştirilen yatırım harcamalarına yer verilecektir. Abone bağlantı bedeli kapsamında sisteme takılan sayaçlar, servis hattı yatırımları ve servis hattı yatırımları ile ilişkilendirilen diğer yatırımlara ilişkin bilgiler **EK-21/A2** tablosunda beyan edilecektir. Münferit hat yatırımlarına ilişkin metraj ve maliyet bilgilerine ise **EK-21/A3** tablosunda yer verilecektir.

(2) Bu tablo, 2018 yılında dağıtım şirketi tarafından gerçekleştirilmiş yatırımlara ait ana/alt kalem bazında istenilen verilerden oluşmaktadır. Söz konusu tablodaki "Toplam

Yatırım Giderleri” başta olmak üzere ana yatırım kalemlerine ait toplam tutarlar formül içermekte olup bu kısımlara veri girişi yapılmayacaktır.

(3) İşbu tabloda yer verilmiş tüm giderler, muhasebe sisteminde kayıt altına alınmış ve bu kayıtlara esas mali belgelerle kanıtlanabilir mahiyette olmalıdır.

(4) Yatırımlar tablosunda yer verilen metraj ve “birim inşaat ve işçilik bedelleri”, esas itibariyle, **tahakkuk ettirilmiş hakedişler** çerçevesinde doldurulacaktır.

(5) Bu tabloda edinme değerlerine (nominal değerler) yer verilecektir. Kur farkları ve finansman giderleri edinme değerine dâhil edilmeyecektir.

(6) Şirket personeline ilişkin oluşan giderlere hiçbir şekilde bu tabloda yer verilmeyecek olup personel giderlerine sadece EK-10/B İşletme Giderleri tablosundaki "Personel Ücret ve Giderleri" gider kalemi altında yer verilecektir.

(7) Bu tabloda belgelendirilemeyen giderlere yer verilmeyecek ve bütün giderler KDV hariç olacaktır.

(8) İlgili mevzuat uyarınca, doğal gaz arzının CNG ile yapılmasının uygun görüldüğü dağıtım bölgeleri için dağıtım şirketi tarafından yapılarak kullanıma hazır hale getirilmiş dolmuş ve boşaltım tesisleri, edinilen taşıma sistemleri ve ilgili diğer yatırım unsurlarına yönelik yatırım harcamaları “**Diğer Yatırımlar**” altında yer verilen “**4.9. CNG Yatırımları**” başlığı altında beyan edilecek olup, yerel şebeke için yapılmış yatırımlar işbu Rehber’de yer verildiği şekilde bildirilecektir.

(9) İlgili mevzuat uyarınca, doğal gaz arzının LNG ile yapılmasının uygun görüldüğü dağıtım bölgeleri için dağıtım şirketi tarafından yapılarak kullanıma hazır hale getirilmiş boşaltım tesisleri (gazlaştırma üniteleri) ile bu kapsamda oluşan diğer yatırım unsurlarına yönelik yatırım harcamaları “**Diğer Yatırımlar**” altında yer verilen “**4.10. LNG Yatırımları**” başlığı altında beyan edilecek olup, yerel şebeke için yapılmış yatırımlar işbu Rehber’de yer verildiği şekilde bildirilecektir.

(10) Bu tabloda leasing yöntemi ile edinilen şebeke varlıklarının sadece **varlık değerine** yer verilecek olup finansman maliyeti niteliğindeki giderler yer almayacaktır. Örneğin varlık değeri 3 milyon TL olan bir istasyon için leasing süresince 5 milyon TL ödenecek ise bu tabloda sadece 3 milyon TL’ye yer verilecektir.

İşbu tablodaki yatırım kalemlerine ilişkin kısımlar aşağıdaki ilkeler dikkate alınarak doldurulacaktır:

1. Dağıtım Şebekesi

Bu ana yatırım kalemi şehir giriş istasyonu sonrası boru hatları (deplase hatlar, özel geçiş niteliğindeki boru hatları dâhil, şehir besleme hattı, servis hatları ile münferit boru hatları hariç), hat vanaları, şehir giriş istasyonları ve bölge istasyonlarından oluşmaktadır.

1.1 Dağıtım Hatları

1.1.1 Çelik Hatlar

▪ Bu yatırım alt kalemi sadece şehir giriş istasyonu sonrası çelik (deplase çelik hatlar dâhil, özel geçiş niteliğindeki çelik boru hatları ile münferit çelik boru hatları hariç) dağıtım hatlarından oluşmaktadır.

▪ Tabloda 2'li şekilde (Örneğin 3-4") tanımlanan boru tipleri için birim bedel ağırlıklı ortalama birim bedel şeklinde hesaplanmak suretiyle girilecektir.

▪ Miktar olarak ilgili çelik borunun metrajı girilecektir. Aynı kanal içerisinde birden fazla boru tipi yer alarak imalat yapılması durumunda, her boru tipinin metrajı miktar kısmına ayrı ayrı girilecektir. Örneğin aynı kanal içerisinde 100 metre 4" çelik ve 63'lük PE boru imal edilmesi durumunda hem 4" çelik boru miktar kısmına hem de 63'lük PE boru kısmına 100 metre girilecektir.

▪ Birim Malzeme Gideri;

- İlgili çelik borunun (tedarikçi firmadan şirket ambarına ulaştırılması kapsamında oluşan nakliye maliyeti dâhil) alım maliyeti,
- İlgili çelik boru ile aynı çapta değerlendirilecek; **vana hariç**, dirsek, tee, redüksiyon tee, redüksiyon, kep, manşon vb. tüm bağlantı (fitting) malzemeleri ile ikaz bandı maliyeti

toplamından oluşan malzeme maliyetinin ilgili çelik boru metrajına bölünmesi suretiyle elde edilen bedeli ifade etmektedir.

▪ Malzeme maliyeti içerisinde yer alacak bağlantı (fitting) elemanlarının dağıtımında şu ilke esas alınacaktır:

Tee ve redüksiyon tee malzeme maliyeti ana çelik hat çapı içine, redüksiyon malzeme maliyeti büyük çap içine, dirsek, manşon, kep vb. diğer fitting malzemelerin maliyeti ise kendi çapı içine dâhil edilecektir. İkaz bandı maliyeti tranşedeki boru çapı içerisinde dikkate alınacak, eğer aynı kanal içerisinde birden fazla boru tipi yer alarak imalat yapılması durumunda, farklı boru türleri için (çelik ve PE) çelik boru içerisinde, aynı boru türleri için ise büyük çap boru içerisinde kabul edilecektir.

▪ Tahakkuk eden hakedişler esas alınarak doldurulacak birim inşaat ve işçilik bedeli;

- İlgili çelik borunun şirket ambarından sahaya taşınması esnasında oluşan nakliye maliyeti,
- Kanalin açılması, boru altı dolgu malzemesinin serilmesi, borunun kanala yerleştirilmesi ve birleştirilmesi, borunun dolgu malzemesi ile üstünün

kapatılması, ikaz bandının serilmesi, nihai dolgu malzemesi ile kanalın kapatılması, mukavemet ve sızdırmazlık testi ile kurutma işleminin yapılması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi ile borunun koruma altına alınması için gerekli tedbirlerin alınması dâhil, **yüklenici ya da belediye tarafından yapılan üst kaplama iş ve işlemleri kapsamında tahakkuk eden giderler hariç**, işçilik maliyetleri

toplamından oluşan toplam maliyetin ilgili çelik boru metrajına bölünmesi suretiyle elde edilen bedeli ifade etmektedir.

▪ Deplase çelik hat yapımı kapsamında oluşan malzeme ve işçilik maliyetleri yukarıda sıralanan ilkeler doğrultusunda ilgili çelik boru sınıfında takip edilir.

▪ Aynı kanal içerisinde aynı boru tipi (örneğin 2 farklı çelik boru tipi) ve/veya farklı boru ferşi (örneğin 4" çelik boru, 63'lük PE ve 125'lik PE'nin aynı boru ferşinde imal edilmesi gibi) yapılması durumunda, EK-21/A ve diğer ilgili tablolarda yer alan ilgili **çelik boru birim inşaat ve işçilik bedelinin** belirlenmesinde işbu Rehber'in **C2** bölümünde yer verilen kurallar dikkate alınacaktır.

▪ Farklı boru tipleri (Çelik ve PE boru) ve/veya aynı boru tipinin farklı boru çapları için oluşan ortak nitelikli ve ayrıştırılmayan maliyetler (örneğin nakliye giderleri) uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle boru türüne göre ayrıştırılır ve ilgili çelik boru çapı için paylaştırılan kısım, birim bedellere esas toplam tutarlar (malzeme ya da işçilik) içerisinde değerlendirilecektir.

1.1.2 Polietilen (PE) Hatlar

▪ Bu yatırım alt kalemi sadece şehir giriş istasyonu sonrası PE (deplase PE hatlar dâhil, özel geçiş niteliğindeki PE boru hatları ile servis hattı ve münferit hat kapsamında yapılan PE boru hatları hariç) dağıtım hatlarından oluşmaktadır.

▪ Tabloda 2'li şekilde (Örneğin ND 0-40 mm) tanımlanan boru tipleri için birim bedel ağırlıklı ortalama birim bedel şeklinde hesaplanmak suretiyle girilecektir.

▪ Miktar olarak ilgili PE borunun metrajı girilecektir. Aynı kanal içerisinde birden fazla boru tipi yer alarak imalat yapılması durumunda, her boru tipinin metrajı miktar kısmına ayrı ayrı girilecektir. Örneğin aynı kanal içerisinde 100 metre 63'lük PE ve 125'lik PE boru imal edilmesi durumunda hem 63'lük PE boru miktar kısmına hem de 125'lik PE boru kısmına 100 metre girilecektir.

▪ Birim Malzeme Gideri;

- İlgili PE borunun (tedarikçi firmadan şirket ambarına ulaştırılması kapsamında oluşan nakliye maliyeti dâhil) alım maliyeti,
- İlgili PE boru ile aynı çapta değerlendirilecek; **vana hariç**, dirsek, tee, redüksiyon tee, redüksiyon, keş, manşon vb. tüm bağlantı (fitting) malzemeleri ile ikaz bandı maliyeti

toplamından oluşan malzeme maliyetinin ilgili PE boru metrajına bölünmesi suretiyle elde edilen bedeli ifade etmektedir.

▪ Malzeme maliyeti içerisinde yer alacak bağlantı (fitting) elemanlarının dağıtımında şu ilke esas alınacaktır:

Tee ve redüksiyon tee malzeme maliyeti ana hat çapı içine, redüksiyon malzeme maliyeti büyük çap içine, dirsek, manşon, kep vb. diğer fitting malzemelerin maliyeti ise kendi çapı içine dâhil edilecektir. İkaz bandı maliyeti tranşedeki boru çapı içerisinde dikkate alınacak, eğer aynı kanal içerisinde birden fazla boru tipi yer alarak imalat yapılması durumunda, farklı boru türleri için (çelik ve PE) çelik boru içerisinde, aynı boru tipleri için ise büyük çap boru içerisinde kabul edilecektir.

- Tahakkuk eden hakedişler esas alınarak doldurulacak birim inşaat ve işçilik bedeli;
  - İlgili PE borunun şirket ambarından sahaya taşınması esnasında oluşan nakliye maliyeti,
  - Kanalın açılması, boru altı dolgu malzemesinin serilmesi, borunun kanala yerleştirilmesi ve birleştirilmesi, borunun dolgu malzemesi ile üstünün kapatılması, ikaz bandının serilmesi, nihai dolgu malzemesi ile kanalın kapatılması, mukavemet ve sızdırmazlık testi ile kurutma işleminin yapılması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi ile borunun koruma altına alınması için gerekli tedbirlerin alınması dâhil, **yüklenici ya da belediye tarafından yapılan üst kaplama iş ve işlemleri kapsamında tahakkuk eden giderler hariç**, işçilik maliyetleri

toplamından oluşan toplam maliyetin ilgili PE boru metrajına bölünmesi suretiyle elde edilen bedeli ifade etmektedir.

▪ Deplase PE hat yapımı kapsamında oluşan malzeme ve işçilik maliyetleri yukarıda sıralanan ilkeler doğrultusunda ilgili PE boru çapında takip edilir.

▪ Yatırım aşamasında kullanılan dolgu malzeme maliyeti işçilik maliyeti olarak değerlendirilir.

▪ Aynı kanal içerisinde aynı boru tipi (örneğin 2 farklı çelik boru tipi) ve/veya farklı boru ferşi (örneğin 4" çelik boru, 63'lük PE ve 125'lik PE'nin aynı boru ferşinde imal edilmesi gibi) yapılması durumunda, EK-21/A1 ve diğer ilgili tablolarda yer alan ilgili PE boru çapına esas **birim inşaat ve işçilik bedelinin** belirlenmesinde işbu Rehber'in **C2** bölümünde yer verilen kurallar dikkate alınacaktır.

▪ Farklı boru tipleri (Çelik ve PE boru) ve/veya aynı boru tipinin farklı çapları için oluşan ortak nitelikli ve ayrıştırılamayan maliyetler (örneğin nakliye giderleri) uygun dağıtım anahtarı kullanılmak suretiyle boru tipine göre ayrıştırılır ve ilgili PE boru çapı için paylaştırılan kısım, birim bedellere esas toplam tutarlar (malzeme ya da işçilik) içerisinde değerlendirilecektir.

1.2. Özel Geçiş Hatları

Bu yatırım alt kalemi; yol, dere, nehir vb. özel geçiş kapsamında imalatı yapılmış olan çelik ve PE boru hatlarından oluşmaktadır. Söz konusu kalem altında veri girişi yapılacak birim malzeme ve işçilik bedeli, geçiş yapılan boru tipi/çapına göre (1.1.) ve (1.2.) maddelerinde yer

verilen maliyet kalemlerinden ilgili olanlar ile özel geçişe özgü maliyet (yatay sondaj maliyeti, boru kılıf maliyeti vb.) toplamından oluşmaktadır. Bu kapsamda, boru kılıf maliyeti malzeme maliyetinin içerisinde kabul edilecektir. Kılıf maliyeti dâhil oluşan tüm maliyet, tabloda büyük çaplı boru kalemine (örneğin, 4” çelik boru hattının 8”lik kılıf boru içinden geçmesi durumunda tüm maliyet 8”lik Çelik Hat kısmına girilmelidir.) yazılacaktır.

EK-21/A1 tablosundaki ilgili yatırım kalemine ilişkin kısmın doldurulmasında (1.1.) ve (1.2.) maddelerinde sıralanan kurallar esas alınacaktır.

Tabloda 2’li şekilde (Örneğin ÖG Çelik Hatlar 5-6”) tanımlanan boru tipleri için birim bedel ağırlıklı ortalama birim bedel şeklinde hesaplanmak suretiyle girilecektir.

Özel geçiş yapılacak güzergah için kamu kurum ve kuruluşlarınca tahakkuk ettirilen ruhsat, harç vb. izin bedelleri ile kamulaştırma giderleri bu kalemde değil, ilgisine göre “Kazı, Ruhsat, Harç Giderleri” ile “Kamulaştırma Giderleri” altında yer verilecektir.

1.3. Hat Vanaları ve Vana Odaları

Bu yatırım alt kaleminde, ilgili yılda yatırımı tamamlanmış olan çelik ve polietilen vana yatırımlarına ilişkin istenilen veriler girilecektir.

1.3.1. Çelik Vanalar

Çelik vana yatırımına ilişkin veriler aşağıdaki ilkeler çerçevesinde doldurulacaktır:

- Malzeme maliyeti; vana bedeli, beton blok maliyeti, ilgili malzemenin birleştirilmesi için gerekli malzeme maliyeti, korige boru maliyeti, rögar kapağı maliyeti dâhil maliyet toplamından oluşur.
- İşçilik maliyeti; vana yerinin kazılması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi, vana grubu montajı, test ve kaynak maliyetleri dâhil birleştirme işlemi (spool), korige boru montajı, beton blok montajı, rögar kapağı montajı dâhil işçilik maliyet toplamından oluşur.
- Tabloda 2’li şekilde (Örneğin Çelik vana 5-6”) tanımlanan boru tipleri için birim bedel ağırlıklı ortalama birim bedel şeklinde hesaplanmak suretiyle girilecektir.

1.3.2. Polietilen (PE) Vanalar

PE vana yatırımına ilişkin veriler aşağıdaki ilkeler çerçevesinde doldurulacaktır:

- Malzeme maliyeti, vana bedeli, teleskopik kol ve koruma malzemesi (kılıf, sight hole cover vb.) maliyeti dâhil maliyet toplamından oluşur.
- İşçilik maliyeti, vana yerinin kazılması, hafriyatın taşınması ve dökülmesi, vana montajı, hatta bağlama işlemi ve ilgili diğer montaj dâhil işçilik maliyet toplamından oluşur.
- Tabloda 2’li şekilde (Örneğin PE vana 5-6”) tanımlanan boru tipleri için birim bedel ağırlıklı ortalama birim bedel şeklinde hesaplanmak suretiyle girilecektir.

1.4. Canlı (Hot-tap) Operasyon Gideri

Dağıtım şebekesinde yapılan canlı (hot-tap) operasyon kapsamında tahakkuk eden giderler bu kısma girilecektir. Canlı operasyon gideri olarak, sadece ilgili yılda tahakkuk etmiş olan toplam tutar girilecektir.

1.5. Şehir Giriş İstasyonları

Bu yatırım alt kaleminde, ilgili yılda yatırımı tamamlanarak kullanıma hazır hale gelen şehir giriş istasyonları ile daha önce yatırımı tamamlanarak aktifleştirilmiş ve/fakat ilgili yılda ek yatırım ihtiyacı duyulması nedeniyle ilave yatırım yapılan şehir giriş istasyonlarına ilişkin istenilen veriler girilecektir. Bununla birlikte, aktifte bulunan şehir giriş istasyonları ile ilgili tahakkuk eden bakım-onarım mahiyetindeki gider kalemleri işbu yatırım kaleminde değil “EK-10/B: İşletme Giderleri” tablosunda yer alacaktır. Sadece istasyon malzeme alımı yapılması ya da istasyon inşaatına başlanması suretiyle yapılmakta olan istasyon yatırımına ilişkin yükleniciye ödeme yapılması durumunda, ilgili istasyon gerçekleştirilmiş yatırım olarak değerlendirilmeyecek ve tahakkuk eden bedeller kesinlikle EK-21/A1 tablosunun konusu edilmeyecektir.

1.5.1. İlk Yatırım

Yatırımı tamamlanarak kullanıma hazır hale gelen şehir giriş istasyonlarına ilişkin istenilen veriler, istasyon kapasitesi sınıflandırması gözetilerek aşağıdaki ilkeler çerçevesinde doldurulacaktır:

Malzeme maliyeti; kullanılan (boru, vana, sayaç, ısıtma ünitesi, elektrik, su, kanalizasyon, topraklama, katodik koruma, jeneratör, ölçüm sistemleri, donanım vb.) malzeme ve ekipmana ilişkin nakliye dâhil maliyetler, **uzaktan kontrol ve gözleme sistemi (Yerel SCADA)** ve otomasyon yatırımı kapsamında şehir giriş istasyonuna **kurulum aşamasında** monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan **uzaktan izleme, görüntüleme, okuma ve müdahale elemanlarına** ilişkin olarak oluşan malzeme ve montaj maliyeti toplamından oluşmaktadır.

İnşaat ve işçilik maliyeti; varsa istasyonun üzerine inşa edildiği arsanın alım maliyeti (kamulaştırma ve irtifak giderleri hariç), istasyon binası inşa maliyeti, ilk kurulumda oluşan istasyon genel düzenleme maliyetleri (çevre düzenlemesi, beton, parke, tel çit, giydirme vb.), istasyona ulaşım yolu, istasyon işçilik maliyetinden (kaynak, test vb. dâhil) oluşmaktadır.

İstasyon sınıflandırması kapsamında EK-21/A1 tablosunda mevcut satır sayısının yetersiz olması durumunda ihtiyaç duyulan kadar ilave satır girişi yapılabilir.

1.5.2. İlave Yatırım

Kurulumu tamamlanarak devreye alınan şehir giriş istasyonları ile devralınan şehir giriş istasyonlarından 2018 yılı içerisinde yapılmış olan, ***bakım onarım niteliğinde olmayan*** ve istasyonun yıpranan ya da teknik ömrü sona eren kısımlarının yenilenmesine yönelik yenileme yatırımları ile ihtiyaç duyulan iyileştirme yatırımları işbu yatırım alt kaleminde ve yatırım tutarı olarak girilecektir.

Şehir giriş istasyonlarının devreye alınması sonrasında, istasyon ile Sevkiyat Kontrol Merkezi (SKM) arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetleri işbu kaleme değil, “*Diğer Yatırımlar*” ana kalemi altındaki “*SCADA Yatırımları*” alt kalemine girilecektir.

1.6 Şehir içi Bölge İstasyonu

Bu yatırım alt kaleminde, ilgili yılda yatırımı tamamlanarak kullanıma hazır hale gelen bölge istasyonları ile daha önce yatırımı tamamlanarak aktifleştirilmiş ve/fakat ilgili yılda ek yatırım ihtiyacı duyulması nedeniyle ilave yatırım yapılan bölge istasyonlarına ilişkin istenilen veriler girilecektir. Bununla birlikte, aktifte bulunan bölge istasyonları ile ilgili tahakkuk eden bakım-onarım mahiyetindeki gider kalemleri işbu yatırım kaleminde değil “EK-10/B: İşletme Giderleri” tablosunda yer alacaktır. Sadece bölge istasyonu için malzeme alımı yapılması ya da bölge istasyonu inşaatına başlanması suretiyle yapılmakta olan istasyon yatırımına ilişkin yükleniciye ödeme yapılması durumunda, ilgili bölge istasyonu gerçekleştirilmiş yatırım olarak değerlendirilmeyecek ve tahakkuk eden bedeller kesinlikle EK-21/A1 tablosunun konusu edilmeyecektir.

1.6.1. İlk Yatırım

Yatırımı tamamlanarak kullanıma hazır hale gelen bölge istasyonlarına ilişkin istenilen veriler, istasyon kapasitesi sınıflandırması gözetilerek aşağıdaki ilkeler çerçevesinde doldurulacaktır:

Malzeme maliyeti; istasyon içerisinde yer alan (varsa) sayaç, elektrik enerji temini, topraklama, koruma, giriş-çıkış izolasyon contası vb. unsurlar da dâhil malzeme maliyeti, istasyonun ilgili noktaya taşınması kapsamında oluşan nakliye maliyeti, **uzaktan kontrol ve gözleme sistemi (Yerel SCADA)** ve otomasyon yatırımı kapsamında bölge istasyonuna **kurulum aşamasında** monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan **uzaktan izleme, görüntüleme, okuma ve müdahale elemanlarına** ilişkin olarak oluşan malzeme ve montaj maliyeti toplamından oluşur.

İnşaat ve işçilik maliyeti; kurulum maliyeti (boru hattı maliyetleri hariç, şebekeye bağlanma maliyeti dâhil), ilk kurulumda oluşan istasyon genel düzenleme maliyetleri (çevre düzenlemesi, beton, parke, tel çit, giydirme vb.) ve test maliyetinden oluşur.

İstasyon sınıflandırması kapsamında EK-21/A1 tablosunda mevcut satır sayısının yetersiz olması durumunda ihtiyaç duyulan kadar ilave satır girişi yapılabilir.

1.6.2. İlave Yatırım

Kurulumu tamamlanarak devreye alınan bölge istasyonları ile devralınan bölge istasyonlarından 2018 yılı içerisinde yapılmış olan, *bakım onarım niteliğinde olmayan* ve bölge istasyonun yıpranan ya da teknik ömrü sona eren kısımlarının yenilenmesine yönelik yenileme yatırımları ile ihtiyaç duyulan iyileştirme yatırımları işbu yatırım alt kaleminde ve yatırım tutarı olarak girilecektir.

Bölge istasyonlarının devreye alınması sonrasında, bölge istasyonu ile Sevkiyat Kontrol Merkezi (SKM) arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve

maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetleri işbu kaleme değil, “*Diğer Yatırımlar*” ana kalemi altındaki “*SCADA Yatırımları*” alt kalemine girilecektir.

2. Şehir Besleme Hattı

Bu yatırım ana kalemi, dağıtım şirketi tarafından tesis edilen, tamamlanmasını müteakip iletim şirketine (BOTAS) devredilen ve şehir giriş istasyonunu ulusal iletim hattına bağlayan yüksek basınçlı boru hattı yatırımından oluşmaktadır. İlgili yatırım kalemi çelik boru hattı, çelik vanalar, (varsa) pig istasyonları ve canlı (hot-tap) operasyon giderinden müteşekkildir. Çelik boru hattı, çelik vanalar ve pig istasyonu için malzeme ve işçilik bedeli ayrı ayrı yapılarak veri girişi yapılacak, canlı operasyon gideri olarak sadece ilgili yılda tahakkuk etmiş toplam tutar girilecektir.

3. Sayaçlar

Bu yatırım kalemi, tüketicilerin gaz akışını ölçmek için ve sadece yatırım tavanı kapsamında dağıtım şirketleri tarafından tesis edilen sayaçlara ilişkin maliyetler; sayaç bedeli, sayaç bağlantı elemanları bedeli, otomatik hacim düzeltici bedeli ile dağıtım şirketine tahakkuk ettirilen (dağıtım şirketince karşılanan) montaj maliyetinden oluşur.

Yatırım Usul ve Esasları'nın 13 üncü maddesi gereği;

- 20 yılını dolduran sayaçların yerine takılan yeni sayaçlar,
- 14-20 yıl aralığında olup da teknik arıza nedeniyle akredite bir kuruluş tarafından hurdaya ayrılmasına karar verilen sayaçların yerine takılan yeni sayaçlar

yatırım tavanı kapsamında değerlendirilmektedir.

20 yılını doldurmamış bir sayacın yukarıda yer alan durumların dışında herhangi bir gerekçe (kaçak, sayacın arızalanması ihtimali gibi) ile değiştirilmesi durumunda, söz konusu sayacın maliyeti yatırım tavanı kapsamında değerlendirilmemektedir. Söz konusu kapsamda değiştirilen sayaçlara bu tabloda yer verilmemelidir.

Abone bağlantı bedeli kapsamında ilk defa sisteme takılan yeni sayaçlara EK-21/A2 tablosunda yer verilecektir.

Mekanik ve elektronik sayaçlar haricinde ön ödeme modülü takılarak ön ödemeli sayaç haline getirilen iki parçalı sayaçlar (mekanik sayaç ve ön ödeme kitinden oluşan sayaç modülü) için tahakkuk eden malzeme (mekanik sayaç, ön ödeme kiti ve bağlantı elemanlarının alım maliyeti toplamı) ve montaj maliyeti, ilgili sayaç sınıfına göre, elektronik sayaçlar altında beyan edilecektir.

“*Hacim Düzelticiler*” adlı yatırım kaleminde, daha önceden sisteme takılan sayaçtan ölçülen doğal gazın hacmini; standart şartlar ile doğal gazın basıncı, sıcaklığı ve özelliklerine göre düzelterek gösteren ölçüm cihazının yenisi ile değiştirilmesi durumunda oluşan maliyete yer verilecektir.

4. Diğer Yatırım Kalemleri

Bu ana yatırım kalemi; aşağıda detaylı olarak açıklanan alt yatırım kalemlerinden oluşmaktadır. Aşağıdaki yatırım kalemlerinden servis hattı ve münferit hat yatırımları ile doğrudan ilişkili olanlar hiçbir suretle bu kısımda beyan edilmeyecektir. Bununla birlikte servis hattı ve münferit hat yatırımları ile birlikte oluşan ve doğrudan ayrıştırılamayan giderler, bu giderler kapsamında yapılan **yatırımların metraji üzerinden** dağıtılacak, servis hattı ile ilgili olanlar EK-21/A2 tablosunda, münferit hatlar ile ilgili olanlar ise EK-21/A3 tablosunda beyan edilecektir.

4.1 Kazı, Ruhsat, Harç Giderleri

Şebeke yatırımları ile ilgili olarak, belediyeye veya ilgili kamu kurumlarına (Karayolları Genel Müdürlüğü, TCDD Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü vb.) bir defaya mahsusen ödenen bedeller bu yatırım kaleminde bildirilecektir.

4.2 Kamulaştırma

Boru hatları ve istasyon yatırımları kapsamında, şebekenin üzerine inşa edileceği taşınmazın ilgili mevzuat çerçevesinde kamulaştırılması sürecinde katlanılan giderler (kamulaştırma işlemleri esnasında gerek davalar öncesi hazırlanan kamulaştırma teknik dosyalarının bedelleri gerekse dava süreçlerinde tahakkuk eden bedeller) ile kamuya ait taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesine yönelik bir defada ödenen irtifak bedelleri bu yatırım kaleminde sunulacaktır.

Boru hatları veya istasyonlar için yıllık veya aylık taksitler halinde yapılan irtifak ödemeleri "EK-10/B: İşletme Giderleri" tablosunda yer alan "Kullanım Hakkı Giderleri" altında sunulacaktır.

4.3. Üst Kaplama Giderleri

Boru hattı imalatı için katlanılan asfalt kaplama, parke, beton kaplama gibi üst kaplamaya ilişkin giderler bu yatırım kaleminin konusunu teşkil etmektedir.

Boru üstüne serilen malzeme ile ilgili işçilik ve malzeme maliyetlerinin yanı sıra boru hattı imalatı esnasında tranşe açmak için oluşan asfalt kesim ve kırım maliyetleri bu kaleminde değil, ilgisine göre, EK-21/A tablolarının **Çelik Hatlar, Polietilen Hatlar, Özel Geçiş Hatları** ve **Servis Hattı** yatırım kalemlerinde beyan edilecektir.

4.3.1. Belediye Üst Kaplama Giderleri

Boru hattı yatırımları ile ilgili olarak, Belediye tarafından yapılan asfalt, parke, beton vb. yüzey kaplamalarına ilişkin oluşan ve şirkete tahakkuk ettirilen giderler (bizzat yapıldığı yılda gösterilmek üzere) bu yatırım kaleminde sunulacaktır.

4.3.2. Alt Yüklenici Üst Kaplama Giderleri

Boru hattı yatırımları ile ilgili bizzat şirket tarafından yapılan asfalt, beton, parke ve bunlar haricindeki diğer kaplamaların malzeme maliyetinin, yüklenici aracılığıyla yaptırılan asfalt,

beton, parke ve bunlar haricindeki diğer kaplamaların ise malzeme ve işçilik maliyetleri toplamı bu yatırım kalemi altında kaplama türüne göre oluşturulmuş dört adet alt yatırım kaleminde sunulacak olup söz konusu giderler bizzat ilgili kaplama yatırımının yapıldığı yıl esas alınarak ilişkili olduğu yıl altında bildirilecektir.

4.3.3. Asfalt Plenti

Bu yatırım kalemi altında, 22/01/2015 tarihli ve 5433/1 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde dağıtım şirketince gerçekleştirilen asfalt plenti yatırımına ilişkin tahakkuk eden giderler beyan edilecektir.

4.4. Kontrol Şirketi Maliyetleri

Bu yatırım kalemi altında, Kurum tarafından çıkarılan ikincil mevzuat kapsamında hizmet alımı yapılan ve Kurumca görevlendirilmiş kontrol şirketlerine fatura karşılığı ödenen bedeller sunulacaktır.

4.5. Katodik Koruma Sistemi

Çelik boru hattı yatırımları kapsamında, çelik şebekelerin korozyona karşı korunması amacıyla tahakkuk eden katodik koruma giderleri bu yatırım kaleminde bildirilecektir.

4.6. SCADA Yatırımları

- Uzaktan Kontrol ve Gözleme Sistemi (SCADA) kurulum aşamasında oluşturulan Sevkiyat Kontrol Merkezine (SKM) tesis edilen bord, bilgisayar, server vb. donanımların alış bedelleri ile söz konusu donanımların kurulumuna ilişkin montaj (işçilik) maliyetleri,
- SCADA yatırımı kapsamında satın alınan özel yazılımların edinim değerleri,
- Şehir giriş, bölge ve müşteri istasyonlarının devreye alınmasından sonra ilgili istasyon ile SKM arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetleri,
- Şehir giriş, bölge ve müşteri istasyonları hariç olmak üzere, SCADA yatırımı kapsamında şebeke unsurlarına monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan uzaktan izleme, müdahale ve okuma elemanları ile bu malzemelerin montaj (işçilik) maliyetleri,
- Şehir giriş, bölge ve müşteri istasyonları hariç olmak üzere, şebeke unsurlarına kurulumu tamamlandıktan sonra ileriki dönemlerde yapılacak, ***bakım onarım niteliğinde olmayan*** SCADA yatırımları,
- Katodik koruma sistemlerine yönelik SCADA yatırımları,
- SKM'ye tesis edilen donanım ve yazılıma yönelik, kurulum sonrasında yapılacak, ***bakım onarım niteliğinde olmayan*** SCADA yatırımları

hiçbir suretle mükerrer olarak diğer yatırım ve/veya işletme gideri kalemlerinde gösterilmemek koşuluyla, işbu yatırım kaleminde beyan edilecektir.

Yukarıda sayılan işlerin şirket personeli tarafından yapılan kısmı için bu yatırım kalemine herhangi bir şekilde personel maliyeti yansıtılmayacaktır. Yine SCADA altyapısı için satın alınan yazılımlara ilişkin yıllık lisans bedelleri vb. bedeller “**EK-10/B İşletme Giderleri**” tablosundaki ilgili gider kalemi altında bildirilecektir. SCADA sisteminin işletilmesi aşamasında oluşan haberleşme giderleri de bu tabloda değil “**EK-10/B İşletme Giderleri**” tablosunda sunulacaktır.

4.7. Haritalama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri

Halihazır haritaların üretilmesi, As-Built (Uygulama) haritalarının oluşturulması, şebekede meydana gelecek değişiklikler kapsamında güncelleştirilmesi ve dijital ortama aktarılması ile coğrafi bilgi sistemi (CBS) kurulum aşamasında edinilen bilgisayar vb. donanımların malzeme ve montaj maliyetleri aşamasında oluşan malzeme, donanım, yazılım ve hizmet alım maliyetleri bu yatırım kaleminde sunulacaktır. Yukarıda sayılı yatırım kalemlerine ilişkin olarak kurulum sonrasında yapılacak, **bakım onarım niteliğinde olmayan** yatırımlar da söz konusu kalem altında bildirilecektir. Diğer yandan, gerçekleştirilen şebeke yatırımları kapsamında dışarıdan alınan etüt ve proje hizmetleri için tahakkuk eden giderler de bu yatırım kalemi altında beyan edilecektir.

Söz konusu yatırım kalemine ilişkin alt sınıflandırma aşağıdaki şekildedir:

4.7.1 Halihazır Harita Yatırımları

4.7.2 Uygulama (As-Built) Yatırımları

4.7.3 CBS Yatırımları

4.7.4 Etüt ve Proje Giderleri

Yukarıda açıklanan iş ve işlemlerin şirket personeli tarafından yapılan kısmı için yukarıdaki yatırım kalemlerine herhangi bir şekilde personel maliyeti yansıtılmayacaktır. Yine, CBS altyapısı için satın alınan yazılımlarla ilgili yıllık lisans bedelleri vb. bedeller **EK-10/B İşletme Giderleri**” tablosundaki ilgili gider kalemi altında bildirilecektir. CBS’nin işletilmesi aşamasında oluşan giderler de bu tabloda değil, “**EK-10/B İşletme Giderleri**” tablosunda sunulacaktır.

4.8. Devralınan Hat ve Tesisler

Dağıtım şirketince bedel karşılığı devir alınan hat ve tesisler ile alakalı tutarlar bu yatırım kalemi altında bildirilecektir.

4.9. CNG Yatırımları

İlgili mevzuat uyarınca, doğal gaz arzının CNG ile yapılmasının uygun görüldüğü dağıtım bölgeleri için dağıtım şirketi tarafından yapılarak kullanıma hazır hale getirilmiş dolun ve boşaltım tesisleri, edinilen taşıma sistemleri ve ilgili diğer yatırım unsurlarına yönelik yatırım harcamaları bu yatırım kalemi altında bildirilecektir. CNG yatırımlarına ilişkin detaylar ilgili dağıtım şirketi tarafından ayrıca sunulacaktır.

4.10. LNG Yatırımları

İlgili mevzuat uyarınca, doğal gaz arzının LNG ile yapılmasının uygun görüldüğü dağıtım bölgeleri için dağıtım şirketi tarafından yapılarak kullanıma hazır hale getirilmiş boşaltım tesisleri (gazlaştırma üniteleri) ve ilgili diğer yatırım unsurlarına yönelik yatırım harcamaları bu yatırım kalemi altında bildirilecektir. LNG yatırımlarına ilişkin detaylar ilgili dağıtım şirketi tarafından ayrıca sunulacaktır.

EK-21/A2: Servis Hatları

Bu yatırım ana kalemi, Kurum tarafından belirlenen abone bağlantı bedeli kapsamında dağıtım şirketince tesis edilen servis hatlarına ilişkin tahakkuk eden malzeme ve işçilik maliyetlerinden oluşur.

1. Servis Hattı

Dağıtım şirketi tarafından servis hattı yatırımı kapsamında imalatı gerçekleştirilen PE boru hattı, servis kutusu ve elemanları ile servis regülatörü yatırım kalemlerine ilişkin malzeme ve işçilik bedelleri işbu yatırım alt kaleminde beyan edilecektir. Bununla birlikte, **servis hattı üzerinden gaz temin eden ve bu sebeple bağlantı bedelini BBS üzerinden ödeyen serbest tüketiciler için tesis edilen hatlar**, yine bu kısımda bildirilecektir.

2. Servis Kutusu

Servis kutusu yatırımına ilişkin veriler aşağıdaki ilkeler çerçevesinde doldurulacaktır:

- Malzeme maliyeti; servis kutusu ile ayakları, kutu içinde veya dışında yer alan (**regülatör dâhil**) küresel vana, kutu içi bağlantı elemanları, servis semeri, kılıf boru (sleve), gaz stop gibi maliyeti dağıtım şirketi tarafından karşılanan malzemelerin alım maliyeti toplamından oluşur.
- İşçilik maliyeti; servis kutusunun sahada montajı için gerekli kazı işleminin yapılması, kutunun ayaklarının sabitlenmesi, kılıf boru montaj işlemlerinin yapılması, kutu içi bağlantı elemanlarının montajının yapılması, kutunun yere sabitlenmesi (sabitlenme için dökülen beton da dâhil olmak üzere) işlemlerini içeren işçilik maliyet toplamından oluşur.

3. Sayaçlar

Bu yatırım kalemi, tüketicilerin gaz akışını ölçmek için abone bağlantı bedeli kapsamında dağıtım şirketleri tarafından ilk defa tesis edilen sayaçlara ilişkin maliyetlerden oluşur. Sisteme dâhil edilmiş ve sonrasında kalibrasyon/muayene amacıyla sökülüp kalibrasyon/muayene sonrasında stoka alınan sayaçlardan yeniden sisteme dâhil edilenler, mükerrerlik oluşturmaması amacıyla kesinlikle yatırım olarak işbu kısma **dâhil edilmeyecektir**.

Mekanik ve elektronik sayaçlar haricinde ön ödeme modülü takılarak ön ödemeli sayaç haline getirilen iki parçalı sayaçlar (mekanik sayaç ve ön ödeme kitinden oluşan sayaç modülü) için tahakkuk eden malzeme (mekanik sayaç ve ön ödeme kiti) maliyeti, ilgili sayaç sınıfına göre, elektronik sayaçlar altında beyan edilecektir.

4. Diğer Yatırımlar

Bu ana yatırım kalemi; servis hattı yatırımı ile ilişkilendirilen “Üst Kaplama Giderleri” ile “Haritalama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri”ne ilişkin yatırım harcamaları alt kalemlerinden oluşmakta olup ilgili alt kalemlerin doldurulmasında, EK-21/A1 tablosundaki “Diğer Yatırımlar” kısmında yapılan açıklamalar esas alınacaktır.

Bu ana yatırım kaleminde yer verilen alt yatırım kalemlerinden servis hattı yatırımları ile ilişkili olmayan yatırım harcamaları bu kısımda beyan edilmeyecektir. Bununla birlikte EK-21/A tablolarının konusunu teşkil eden yatırımlar ile birlikte oluşan ve doğrudan ayrıştırılamayan giderler, bu giderler kapsamında yapılan **toplam yatırımların metrajı üzerinden** dağıtılacak ve servis hatları ile ilgili olanlar bu tabloda beyan edilecektir.

EK-21/A3: Münferit Hatlar

Bu tablo, müşteriye ulusal iletim şebekesine veya dağıtım şebekesine münferiden bağlamak amacıyla dağıtım şirketi tarafından tesis edilen bağlantı hatlarını içermekte olup çelik hat, PE hat, müşteri istasyonu, müşteri servis kutusu, sayaçlar ve diğer yatırımlar alt başlıklarından oluşmaktadır.

1. Çelik Hat

Bu yatırım kalemine ilişkin malzeme ve işçilik maliyetleri, EK-21/A1 tablosundaki **1.1. Çelik Hatlar** yatırım alt kalemi için ortaya konan ilkeler göz önüne alınarak oluşturulacaktır.

Bu tabloda hat vanaları ve vana odaları (varsa) için ayrıca yatırım alt kalemi tanımlanmadığından, ilgili yılda yatırımı tamamlanmış çelik vanalara ilişkin maliyetler ilgili boru çapına yansıtılacaktır.

2. Polietilen Hat

Bu yatırım kalemine ilişkin malzeme ve işçilik maliyetleri, EK-21/A1 tablosundaki **1.2. Polietilen Hatlar** yatırım alt kalemi için ortaya konan ilkeler göz önüne alınarak oluşturulacaktır.

Bu tabloda hat vanaları için ayrıca yatırım alt kalemi tanımlanmadığından, ilgili yılda yatırımı tamamlanmış PE vanalara ilişkin maliyetler ilgili boru çapına yansıtılacaktır.

3. Müşteri İstasyonu

Dağıtım şirketi tarafından münferit hat yatırımı kapsamında, müşteri istasyonlarına ilişkin yapılan yatırımlar bu yatırım alt kalemine girilecektir. Bu yatırım kaleminde yer verilecek tutarlara esas maliyet unsurları aşağıda sıralanmıştır:

Malzeme maliyeti; müşteri istasyonu içerisinde yer alan ölçüm sistemi, elektrik enerji temini, topraklama, koruma, giriş-çıkış izolasyon contası vb. unsurlardan oluşan malzeme maliyeti, istasyonun ilgili noktaya taşınması kapsamında oluşan nakliye maliyeti, **uzaktan kontrol ve gözleme sistemi (Yerel SCADA)** ve otomasyon yatırımı kapsamında bölge istasyonuna

kurulum aşamasında monte edilen ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan **uzaktan izleme, görüntüleme, okuma ve müdahale elemanlarına** ilişkin olarak oluşan malzeme ve montaj maliyeti toplamından oluşur.

İnşaat ve işçilik maliyeti; kurulum maliyeti (boru hattı maliyetleri hariç, şebekeye bağlanma maliyeti dâhil), ilk kurulumda oluşan istasyon genel düzenleme maliyetleri (çevre düzenlemesi, beton, parke, tel çit, giydirme vb.) ve test maliyetinden oluşur.

Aktifte bulunan müşteri istasyonları ile ilgili dağıtım şirketine tahakkuk ettirilen (dağıtım şirketi tarafından karşılanan) bakım-onarım mahiyetindeki gider kalemleri işbu yatırım kaleminde değil “EK-10/B İşletme Giderleri” tablosunda yer alacaktır.

Müşteri istasyonlarının devreye alınması sonrasında, istasyon ile Sevkiyat Kontrol Merkezi (SKM) arasındaki iletişime yönelik olarak sağlanan fiziksel elemanlar için oluşan ve maliyeti dağıtım şirketince karşılanan malzeme ve işçilik maliyetleri işbu kaleme değil, bu tablonun “**Diğer Yatırımlar**” ana kalemi altındaki “**SCADA Yatırımları**” alt kalemine girilecektir.

4. Müşteri Servis Kutusu

Bu yatırım kalemine ilişkin malzeme ve işçilik maliyetleri, EK-21/A2 tablosundaki “**2. Servis Kutusu**” yatırım alt kalemi için ortaya konan ilkeler göz önüne alınarak oluşturulacaktır.

5. Sayaçlar

Münferit hat yatırımı kapsamında (müşteri istasyonlarının kurulum aşamasında takılan sayaçlar hariç olmak üzere) dağıtım şirketi tarafından tesis edilen sayaçlara ilişkin olarak ilgili yılda tahakkuk eden sayaç bedeli, bağlantı elemanları bedeli ile dağıtım şirketince tahakkuk ettirilen (dağıtım şirketince karşılanan) montaj maliyeti toplamından oluşan yatırım maliyeti bu yatırım kaleminde beyan edilecektir. Söz konusu yatırım kalemine ilişkin veri girişi sayaç türüne göre ayrıştırılmaksızın ilgili yılda tesis edilen toplam sayaçlar dikkate alınarak yapılacaktır.

6. Hacim Düzelticiler

Bu yatırım kaleminde, müşteri servis kutusu tesis edilmek suretiyle münferit bağlantı yapılan serbest tüketiciler ile abonelerle aynı servis hattından beslenen serbest tüketiciler için tesis edilen ve sayaçtan ölçülen doğal gazın hacmini; standart şartlar ile doğal gazın basıncı, sıcaklığı ve özelliklerine göre düzelterek gösteren ölçüm cihazı maliyetlerine yer verilecektir.

Müşteri istasyonu vasıtasıyla beslenen serbest tüketiciler için istasyon kurulurken tesis edilen hacim düzelticiler, müşteri istasyonu maliyeti içinde gösterilecek olup, bu yatırım kalemi altında beyan edilmeyecektir.

7. Diğer Yatırımlar

Bu ana yatırım kalemi; Kazı, Ruhsat, Harç Giderleri, Kamulaştırma, Üst Kaplama Giderleri, Katodik Koruma Sistemi, SCADA Yatırımları ile Haritalama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri alt kalemlerinden oluşmakta olup ilgili alt kalemlerin doldurulmasında, EK-21/A1 tablosundaki “Diğer Yatırımlar” kısmında yapılan açıklamalar esas alınacaktır.

Bu ana yatırım kaleminde yer verilen alt yatırım kalemlerinden münferit hat yatırımları ile ilişkili olmayanlar yatırım harcamaları bu kısımda beyan edilmeyecektir. Bununla birlikte EK-21/A tablolarının konusunu teşkil eden yatırımlar ile birlikte oluşan ve doğrudan ayrıştırılamayan giderler, bu giderler kapsamında yapılan **toplam yatırımların metraji üzerinden** dağıtılacak ve münferit hatlar ile ilgili olanlar bu tabloda beyan edilecektir.

EK-21/C: Planlanan Yatırımlar

Bu tablo 2019-2021 döneminde,

- Metodoloji çerçevesinde tarifesi belirlenen dağıtım şirketlerinin genişleme kapsamına alınan şehir(ler) dâhil tüm dağıtım bölgesine yönelik olarak yapmayı planladıkları yatırım tavanı kapsamındaki yatırımlar ile servis hattı yatırımlarını,
- Metodoloji çerçevesinde tarifesi henüz belirlenmeyen dağıtım şirketlerinin mevcut dağıtım bölgelerine yapmayı planladıkları yatırımları

içermektedir. Söz konusu tablo, **2019 yılbaşı fiyatlarıyla** doldurulacaktır.

Metodoloji kapsamında tarifesi belirlenen dağıtım şirketleri, onaylanan yatırım tavanlarını öne çekerek ya da geriye bırakarak kullanabilirler. Bu sebeple, ilgili tabloda beyan edilen yatırım tutarları, tarife hesaplamalarında dikkate alınan yıllık yatırım tavanlarından farklı olabilir.

EK-21/D: İstasyon Bilgileri

Bu tablo, (2018 yılında herhangi bir maliyet oluşmasa dahi) dağıtım şirketi tarafından inşa edilmiş ya da devralınmış tüm şehir giriş istasyonlarına ait bilgiler ile **iletim şebekesine doğrudan bağlı** müşteri istasyonlarına ait bilgileri içermektedir.

İstasyon	İlgili şehir giriş ve müşteri istasyonunun adı/kısa tanımı yazılacaktır.
Teknik Özellikler	
Kapasite (Sm ³ /h)	İlgili istasyonun kapasitesi girilecektir.
Giriş Basıncı (bar)	İlgili istasyonun giriş basıncı girilecektir.
Çıkış Basıncı (bar)	İlgili istasyonun çıkış basıncı girilecektir.
Dağıtım Şirketi Isıtma Gazı Giderine Katlanıyor Mu?	İlgili istasyonda ısıtma gazı kullanılıyor ve söz konusu maliyete dağıtım şirketi katlanıyor ise EVET , aksi durumda HAYIR girilecektir.
Edinme Tarihi	İlgili istasyon yatırımının tamamlanarak kullanıma hazır hale geldiği tarih veya devralma tarihi girilecektir.
Edinme Türü	İlgili istasyonun edinme türü (yatırım ya da devir) girilecektir.
Yatırım Tutarı (TL)	
İlk Yatırım	İlgili yılda kullanıma hazır hale getirilen istasyona ait ilk yatırım maliyeti girilecektir.
İlave Yatırım	İstasyon için ilgili yılda yapılmış bakım onarım mahiyetinde olmayan ilave yatırım tutarı girilecektir.

Söz konusu tablodaki “Yatırım Tutarı” kalemi, EK-21/A1 tablosunun “1.5. Şehir Giriş İstasyonları” ve EK-21/A3 tablosunun “2.1. Müşteri İstasyonu” bölümlerinde yer verilmiş yatırım maliyetleri ile uyumlu olacak şekilde doldurulacaktır.

Bu tabloda yalnızca istasyon maliyetlerine yer verilecek olup şehir besleme hatları gibi diğer şebeke unsurlarının maliyetlerine yer verilmeyecektir.

Tabloda **2018 yılından önce edinilen istasyonlara ilişkin olarak**; teknik özellikler, edinim tarihi, edinim türü ve (varsa) 2018 yılında yapılan ilave yatırım maliyetlerine yer verilecek, 2018 yılında **edinilen istasyonlarla ilgili ise**; teknik özellikler, edinim tarihi, edinim türü, ilk yatırım maliyeti ve (varsa) ilave yatırım maliyeti bilgisi girilecektir. Devir tutarları bu tabloya dâhil edilmeyecektir.

İhtiyaç duyulması halinde, adı/kısa tanımı yapılmış istasyon bölümlerine ilave satır eklemek suretiyle yeni istasyon tanımlanarak veri girişi yapılabilir.

EK-21/E: Deplase Hatlar

Bu tabloda, sadece **2018 yılında gerçekleştirilen deplase** işlemlerine ilişkin olarak aşağıda açıklanan bilgiler sunulacaktır. Gerek kentsel dönüşüm ile ilgili mevzuat nedeniyle zorunlu olarak gerekse de müşterilerin zorunlu olmayıp kendi istekleri doğrultusunda yıkımı gerçekleştirilen binalarda, dağıtım şirketi tarafından gerçekleştirilen ve karşılığında ilgisine bedel tahakkuk ettirilen servis kutusu/servis hattı sökümü işlemleri de bu bölümün konusunu teşkil etmektedir.

Deplase No	İlgili yılda yapılan deplase hatların sıra numarası, Deplase-1, Deplase-2 vb. şekilde girilecektir.
Açıklama	<p>Deplase hat imalatının hangi gerekçeyle yapıldığı kısa açıklama şeklinde girilecektir. Bu kapsamda;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Belediyelerin imar değişikliği sebebiyle yapılan deplase hat imalatları için “<i>Belediye imar değişikliği</i>”, - Karayolları Genel Müdürlüğü, T.C. Devlet Demiryolları gibi kamu kuruluşları talebi doğrultusunda yapılan deplase hat imalatları için “... <i>Müdürlüğü talebi</i>”, - Doğal afetler sebebiyle gerçekleştirilen deplase hat imalatları için “<i>Doğal Afet Sebebi</i>”, - Müşteri talebi doğrultusunda gerçekleştirilen deplase işlemleri (servis kutusu demontajı dâhil) için “<i>Müşteri talebi</i>” - Yukarıda sayılan gerekçeler haricinde ise uygun açıklama yapılmak suretiyle <p>gerekli bilgi girişi yapılacaktır.</p>
Yıl	Deplase işleminin yapıldığı yıl (EK-21/A tablolarında beyan edildiği yıl ile uyumlu olacak şekilde) girilecektir.
Deplase Hat Uzunluğu (metre)	Deplase hat metraj bilgileri, boru tipine göre ilgili hücre(ler)de beyan edilecektir. Bir deplase işleminde sadece tek tip boru kullanılması durumunda sadece bu boru tipinin bulunduğu hücreye veri girişi yapılacak olup diğer boru tipi için veri girişinde bulunulmayacaktır. Tek bir deplase işleminde aynı anda çelik ve polietilen boru imalatı söz konusu ise, ilgili boru tipinin bulunduğu hücrelere ayrı ayrı olacak şekilde veri girişi yapılacaktır. Sadece servis kutusu demontajı şeklindeki deplase işlemleri için metraj kısmına veri girişi yapılmayacak, sadece “ <i>Deplase Hat Maliyeti</i> ” bölümündeki “ <i>İşçilik Maliyeti (sadece demontaj)</i> ” kısmı doldurulacaktır.

Çelik	Yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak deplase işlemi kapsamında imalatı gerçekleştirilen çelik boru metrajı girilecektir.
PE	Yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak deplase işlemi kapsamında imalatı gerçekleştirilen polietilen boru metrajı girilecektir.
Deplase Hat Maliyeti (TL)	İlgili deplase işlemi için tahakkuk eden maliyetler çelik, polietilen boru tipleri için ayrı ayrı girilecek, bununla birlikte sadece servis kutusu demontajı şeklindeki deplase işlemleri için oluşan toplam maliyet “İşçilik Maliyeti (sadece demontaj)” kısmında beyan edilecektir.
Çelik (malzeme+işçilik)	Yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak deplase işlemi kapsamında imalatı gerçekleştirilen çelik boru için oluşan maliyet girilecektir.
PE (malzeme+işçilik)	Yukarıdaki açıklamalar dikkate alınarak deplase işlemi kapsamında imalatı gerçekleştirilen polietilen boru için oluşan maliyet girilecektir.
İşçilik Maliyeti (sadece demontaj)	Sadece servis kutusu demontajı şeklindeki deplase işlemleri için oluşan toplam maliyet girilecektir.
Tahsil Edilen Tutar (TL)	Deplase işlemine ilişkin olarak ilgisinden (Belediye, diğer kamu kurum ve kuruluşları, müşteriler, sigorta şirketi gibi) tahsil edilen tutar girilecektir.

Tablonun doldurulmasına ilişkin örnek aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Deplase Hatlar			Deplase Hat Uzunluğu (metre)		Deplase Hat Maliyeti (TL)			Tahsil Edilen Tutar (TL)
Deplase No	Açıklama	Yıl	Çelik	PE	Çelik (malzeme+işçilik)	PE (malzeme+işçilik)	İşçilik Maliyeti (sadece demontaj)	
Deplase-1	Belediye imar değişikliği	2018	200	-	2.500	-	-	0
Deplase-2	Karayolları Genel Müdürlüğü talebi	2018	300	500	6.000	3.000	-	0
Deplase-3	Müşteri talebi	2018	-	100	-	1.000	-	1.000
Deplase-4	Müşteri talebi	2018	-	-	-	-	1.500	1.500

EK-21/F: Sayaç Bilgileri

Bu tablo, 2018 yılsonu itibariyle dağıtım şirketinin şebekesinde takılı bulunan sayaçlar ile dağıtım faaliyetini yürütebilmesi için ihtiyaç duyduğu sayaç stokuna ilişkin bilgileri içermektedir. Söz konusu tablo, aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde doldurulmalıdır.

Şebekede Kurulu Sayaçlar	Dönem Başı		İlgili yılbaşı itibariyle sistemde takılı halde bulunan tüm sayaç sayısı girilecektir.	
	Takılan	Yeni	Yatırım Tavanı Kapsamında	Yatırım Usul ve Esasları'nın 13 üncü maddesi gereğince yatırım tavanı kapsamında sisteme ilk defa dâhil edilen yeni sayaç sayısı girilecektir. Söz konusu veri ile Ek-21/A1 tablosunda beyan edilen sayaç sayıları ile uyumlu olmalıdır.
			Abone Bağlantı Bedeli Kapsamında	Abone bağlantı bedeli kapsamında sisteme ilk defa dâhil edilen yeni sayaç sayısı girilecektir. Söz konusu sayaçlar, servis hattı yatırımları kapsamında Ek-21/A2 tablosunda beyan edilen sayaç sayıları ile uyumlu olmalıdır.
			Diğer	Yukarıda yer alan iki gerekçe dışında herhangi bir gerekçe ile sisteme ilk defa dâhil edilen yeni sayaç sayısı girilecektir.
		Kullanılmış	Daha önceden sisteme dâhil edilen ancak ilgili yıl öncesinde herhangi bir gerekçe (kalibrasyon, müşteri talebi gibi) ile sökülerek sayaç stokuna alınan sayaçlardan ilgili yıl içerisinde tekrar sisteme takılan kullanılmış sayaç sayısı girilecektir.	
	Sökülen	Damga Süresinin Dolması	Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliğinde yer alan yasal damga süresinin dolması nedeniyle sökülen sayaçların sayısı girilecektir.	
		Müşteri Talebi	Müşteri talebi nedeniyle sökülen sayaçların sayısı girilecektir.	
		Diğer	Yukarıda yer alan iki gerekçe dışında herhangi bir gerekçe (kaçak tespiti, dağıtım şirketinin kendi isteğiyle yasal damga süresi dolmadan kalibrasyon yapmak istemesi gibi) ile sistemden sökülen sayaç sayısı girilecektir.	
		Dönem Sonu	İlgili yılsonu itibariyle sistemde takılı halde bulunan sayaç sayısı girilecektir.	

Stok Hareketi	Dönem Başı		İlgili yılbaşı itibariyle dağıtım şirketi stokunda bulunan tüm sayaç (sıfır sayaçlar ile kullanılabilir durumda olan kullanılmış sayaçlar) sayısı girilecektir.
	Stoka Alınan	Satın Alınan	İlgili yıl içerisinde satın alınan sayaç sayısı girilecektir.
		Muayeneden Gelen	Herhangi bir sebeple muayeneye gönderilen sayaçlardan çalışır vaziyette gelerek dağıtım şirketi stokuna alınan sayaçların sayısı girilecektir.
		Sökülerek Doğrudan Stoka Alınan	Sistemde çalışır durumda iken herhangi bir gerekçeyle sökülerek doğrudan dağıtım şirketi stokuna alınan sayaçların sayısı girilecektir.
	Stoktan Çıkartılan	Takılan	Sisteme dâhil edilen sayaç sayısını ifade etmektedir. Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.
		Stoktan Doğrudan Satış	Stokta bulunurken doğrudan satış yapılarak stoktan çıkartılan sayaç sayısı girilecektir.
		Diğer	Stokta bulunurken sisteme dâhil edilen veya stoktan doğrudan satışı yapılan sayaçlar hariç herhangi bir nedenle (örn: depoda çıkan yangın sonucu sayaçların kullanılamaz hale gelmesi) stoktan düşürülen sayaç sayısı girilecektir.
		Dönem Sonu	İlgili yıl sonu itibariyle dağıtım şirketinin stokunda bulunan toplam sayaç sayısını ifade etmektedir. Formül içerdiğinden veri girişi yapılmayacaktır.

Hurda	14 Yaşını Doldurmamış	6914 sayılı Kurul Kararı'nın 13 üncü maddesi kapsamında 14 yaşını doldurmamış olan sayaçlardan hurdaya ayrılanların sayısı girilecektir.
	14 Yaşını Doldurmuş, 20 Yaşını Doldurmamış	6914 sayılı Kurul Kararı'nın 13 üncü maddesi kapsamında 14 yaşını doldurmuş ancak 20 yaşını doldurmamış olan sayaçlardan hurdaya ayrılanların sayısı girilecektir.
	20 Yaşını Doldurmuş	6914 sayılı Kurul Kararı'nın 13 üncü maddesi kapsamında 20 yaşını doldurmuş olan sayaçlardan hurdaya ayrılanların sayısı girilecektir.

EK-22/A: Hakedişler

Bu tabloda EK-21/A1, A2 ve A3 tablolarında yer verilen tüm yatırımlara yönelik düzenlenmiş ve 2018 yılına ait olan tüm hakedişler (kaplama hakedişleri dâhil) ile ilgili aşağıdaki tabloda açıklanan bilgiler sunulacaktır.

İhtiyaç duyulması halinde, söz konusu tabloya ilave satır eklemek suretiyle yeni veri girişi yapılabilir.

Hakediş Tarihi	İlgili hakedişin düzenlenme tarihi yazılacaktır.
Hakediş	Hakediş adı/kısa tanımı yazılacak olup, tanımlama ilgili hakedişin içeriği ile ilişkili olmalıdır. (<i>Örneğin; 2018 A Bölgesi ST-PE-SH İş, 2018 B Bölgesi ST Hat Yapımı, 2018 C Şehri Üstyapı Onarım İş, 2018 X Şirketi Münferit Hat Yapım İş vb.</i>)
Yüklenici	İlgili yüklenicinin unvanı yazılacaktır.
Tutar	İlgili hakediş ile tahakkuk eden yatırım tutarı yazılacaktır.
Bölge	İlgili hakedişe esas yatırımın gerçekleştirdiği dağıtım bölgesi (şehir) yazılacaktır.
Usul	İlgili hakedişe esas yatırım için yüklenici seçiminde kullanılan yöntem (İhale, teklif, pazarlık, diğer) girilecektir.
Açıklama	Eğer usul olarak "Diğer" seçilmiş ise açıklama yapılacaktır.

EK-22/B: Hakediş Metraj Detayı

İşbu tabloda, EK-21/A1, A2 ve A3 tablolarında yer verilen yatırım metrajlarına esas 2018 yılı **kesin hakedişleri** baz alınarak, aşağıdaki tabloda açıklanan bilgiler sunulacaktır.

İhtiyaç duyulması halinde, söz konusu tabloya ilave satır eklemek suretiyle yeni veri girişi yapılabilir.

Hakediş Tarihi	İlgili hakedişin düzenlenme tarihi yazılacaktır.
Hakediş	Hakediş adı/kısa tanımı yazılacaktır.
Yüklenici	İlgili yüklenicinin unvanı yazılacaktır.
Yatırım Yılı	İlgili hakedişe konu yatırımların ait olduğu yıl yazılacaktır.
Tip	EK-21/A tablosunda sınıflandırılması yapılan çelik ve polietilen boru tipi (<i>örneğin ST6, ST12, ST18, ND63, ND125 gibi</i>) ile servis hattı (ND20-32) yazılacaktır. Bunun yanında, <i>aynı kanal içerisinde çoklu boru imalatı yapılması durumunda bu imalat da ayrı olarak girilecektir (örneğin ST6+ND125 gibi).</i>
Metraj	İlgili hakedişe esas yatırımın (boru tipinin) metrajı yazılacaktır.

Metraj girişi aşağıdaki ilkeler çerçevesinde yapılacaktır:

- Çelik hatlar için " " simgesi yerine, yerine **ST** kısaltması kullanılacaktır.
- Polietilen hatlar için **Ø** simgesi yerine **ND** kısaltması kullanılacaktır.
- Aynı kanal içerisinde çoklu boru imalatı yapılması durumunda söz konusu imalat ilgili boru tipleri ayrı ayrı gösterilmek suretiyle ve her boru tipi arasına "+" ilave edilerek beyan edilecektir. Örneğin, aynı kanal içerisinde **ST4, ND125 ve ND40** boru döşenmesi halinde, bahse konu imalat (**ST4+ND125+ND40**) olarak bildirilecektir.
- Özel geçişler için boru tipinin başına **ÖG** ibaresi eklenecektir. Örneğin 12 inç çelik boru özel geçiş imalatı için **ÖGST12** şeklinde veri girişi yapılacaktır.

EK-22/C: Kaplama Detayları

İşbu tabloda, EK-21/A tablolarında yer verilen kaplama yatırımlarına ilişkin 2017 ve 2018 yılları baz alınarak, aşağıdaki tabloda açıklanan bilgiler sunulacaktır.

İhtiyaç duyulması halinde, söz konusu tabloya ilave satır eklemek suretiyle yeni veri girişi yapılabilir.

Kaplama Türü	İlgili kaplamanın türü yazılacaktır.
Birim	Kaplamaya ilişkin yapılan işin birimi (Parke, asfalt ve diğer kaplama yatırımları için m ² , beton kaplaması için ise m ³ .) yazılacaktır.
Yapan Taraf	İlgili kaplamanın kimin tarafından (Belediye/Alt Yüklenici) yapıldığı yazılacaktır.
Yıl	İlgili kaplamanın yapım yılı (2017/2018) yazılacaktır.
Miktar	İlgili kaplamaya ilişkin yapılan işin miktarı yazılacaktır.
Tutar	İlgili kaplama için tahakkuk eden tutar yazılacaktır.

EK-23: Şebeke Harici Varlıklar

Bu tablo, ilgili yılsonu (2018) itibariyle mülkiyeti dağıtım şirketinde bulunan; gayrimenkul (bina, depo, ofis, istasyonların üzerinde kurulu bulunduğu arsa/araziler haricindeki arazi ve arsalar), taşıt ve yazılımlara yönelik bilgileri içermektedir. Kiralama usulüyle edinilen gayrimenkul, taşıt ve yazılımlar kesinlikle bu tabloda yer verilmeyecek olup ilgisine göre EK-10/D-E-F tablolarında sunulacaktır. Bu tabloda, ihtiyaç duyulması halinde, ilave satır eklemek suretiyle yeni gayrimenkul, taşıt ve yazılım veri girişi yapılabilir.

EK-24/A: Faaliyet Gelirleri

Bu tabloda, 2018 yılı dağıtım faaliyeti kapsamında elde edilmiş (tahakkuk etmiş-fatura edilmiş) gelirler yıl bazında girilecektir. Tabloda yer verilmemiş ve/fakat tahakkuk etmiş gelirler “**Diğer Gelirler**” altına satır eklemek suretiyle ayrıca sunulacaktır.

1. Sistem Kullanım Gelirleri	Elde edilmiş sistem kullanım gelirlerini ifade etmektedir. Bu bölüm formül içermekte olup, ayrıca veri girişi yapılmayacaktır.
1.1. 0 - 10.000 Sm ³	Doğal gaz dağıtım firmasının ihale bedeli (BHAB) veya Kurul tarafından kademe bazında belirlenen sistem kullanım bedelleri kapsamında elde ettiği gelirler, kademe bazlı olarak girilecektir. Kademe bazlı ayrıştırma yapılamaması durumunda toplam tutar 0-10.000 Sm³ kısmına girilecektir.
1.2. 10.001 - 100.000 Sm ³	
1.3. 100.001 - 1.000.000 Sm ³	
1.4. 1.000.001 - 10.000.000 Sm ³	
1.5. 10.000.001 - 100.000.000 Sm ³	
1.6. 100.000.001 Sm ³ ve Üzeri	
2. Bağlantı Gelirleri	Bağlantı hizmeti karşılığında elde edilen gelirler ile bağlantı hizmeti sertifika sahiplerince yapılmış hatlar için verilen kontrol hizmeti karşılığında elde edilmiş gelirleri ifade etmektedir. Bu bölüm formül içermekte olup, ayrıca veri girişi yapılmayacaktır.
2.1. BBS Esaslı Bağlantı Gelirleri	Kurum tarafından belirlenen sabit bağlantı bedeli karşılığı elde edilen bağlantı gelirleri (bir diğer ifadeyle bağlantı bedeli BBS üzerinden hesaplanan tüketicilere tahakkuk ettirilen bağlantı bedelleri) girilecektir.
2.2. Diğer Bağlantı Gelirleri	-Dağıtım şirketi tarafından verilen bağlantı hizmeti karşılığında ilgili müşteriye tahakkuk ettirilen fakat Kurum tarafından belirlenen sabit bağlantı bedeli üzerinden hesaplanmayan (bir diğer ifadeyle bağlantı bedeli BBS üzerinden hesaplanmayan) bağlantı gelirleri, - Münferit hattın sertifika sahiplerince yapılması durumunda, anılan hatlar için verilen kontrol hizmeti karşılığında elde edilen gelirler, ilgili kısımlara girilecektir. Bu bölüm formül içermekte olup, ayrıca veri girişi yapılmayacaktır.

a. Bağlantı Hattının Dağıtım Şirketince Yapılması	Münferit hattın dağıtım şirketince yapılması durumunda elde edilen gelirler girilecektir.
b. Bağlantı Hattının Sertifikalıya Yaptırılması	Münferit hattın sertifika sahiplerince yapılması durumunda, anılan hat için dağıtım şirketi tarafından verilen kontrol hizmeti karşılığında elde edilmiş gelirler bu bölüme girilecektir.
3. İç Tesisat İşlem Gelirleri	İlgili mevzuat ile bedellerine ilişkin üst sınırlar belirlenen “iç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri” ile iç tesisat tadilat projeleri için aynı bedeller üzerinden elde edilen gelirler girilecektir.
4. Sertifika Hizmet Gelirleri	Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği uyarınca, iç tesisat ve servis hatları sertifikası kapsamındaki sertifika alma, sertifika yenileme, sertifika tadili, sertifika sureti çıkartma ve sertifika vize işlemleri ile ilgili alınan hizmet bedelleri girilecektir.
5. Sayaç Açma Kapama Gelirleri	Yönetmeliğin 44 üncü maddesine göre doğal gazı kesilerek hizmeti durdurulan müşterilerden Yönetmeliğin 45 inci maddesine göre alınan sayaç açma kapama bedelleri girilecektir.
6. Deplase Hat Gelirleri	Deplase işlemleri karşılığı edinilen gelirler girilecek olup, Ek-21/E tablosunda beyan edilen gelirler ile uyumlu olmalıdır.
7. Hasar Gelirleri	Şebekede meydana gelen hasarlar ile aktifleştirilmiş ve kullanımda olan sayaçlara üçüncü taraflarca verilen hasarlar kapsamında ilgisinden alınan bedeller girilecektir.
8. Usulsüz Gaz Kullanım Bedeli	Yönetmeliğin 53 üncü maddesi kapsamında, hakkında usulsüz doğal gaz kullanım işlemi yapılarak doğal gazı kesilen müşteriden, Yönetmeliğin 54 üncü maddesi ve Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esaslar uyarınca alınan bedeller girilecektir.
9. Kaçak Gaz Kullanım Bedeli	Yönetmeliğin 52 nci maddesi kapsamında, hakkında kaçak doğal gaz kullanım işlemi yapılarak doğal gazı kesilen müşteriden, Kaçak veya Usulsüz Doğal Gaz Kullanımı Durumunda Uygulanacak Usul ve Esaslar uyarınca alınan bedeller ilgili kısımlara girilecektir. Söz konusu bedel “Kaçak Gaz Tüketim Bedeli” ile “Kaçak Gaz Ceza Bedeli” şeklinde iki alt kalemden oluşmakta olup her iki alt kalem için de ayrı ayrı veri girişi yapılacaktır. Bu bölüm formül içermekte olup, bu kısma ayrıca veri girişi yapılmayacaktır.
10. Gecikme Gelirleri	Yönetmeliğin 49 uncu maddesi kapsamında zamanında ödenmeyen faturalara ilişkin tahakkuk ettirilen gecikme zamları ile diğer gecikme gelirleri girilecektir.
11. Diğer Gelirler	Yukarıda sayılan gelirler haricinde elde edilmiş ve aşağıda örneklendirilmiş gelir kalemlerinden oluşmaktadır. Aşağıda yer verilmemiş ve/fakat tahakkuk etmiş gelirler, 11.15 başlığından başlamak üzere ayrıca sunulacaktır. Bu bölüm formül içermekte olup, bu kısma ayrıca veri girişi yapılmayacaktır.
11.1. Kira Gelirleri	Aktifte kayıtlı bulunan menkul/gayrimenkullerin kiralanması karşılığında elde edilen gelirler girilecektir.
11.2. Hot-Tap Operasyon Gelirleri	Üçüncü şahıslara verilen hot-tap hizmeti karşılığında elde edilen gelirler girilecektir.
11.3. Şartname Satış Gelirleri	Açılan ihaleler kapsamında satılan şartnamelerden elde edilen gelirler girilecektir.
11.4. Diğer Hizmet Gelirleri	Sahip olunan şebeke haricindeki OSB şebekesi ve diğer şahıslara ait şebeke için ilgili şahıslara verilen kaçak gaz arama, sayaç tamir gibi işletme ve bakım hizmetleri karşılığında elde edilen gelirler girilecektir.
11.5. Duran Varlık Satış Gelirleri	Duran varlık satış gelirlerini ifade etmekte olup, formül içerdiği için veri girişi yapılmayacaktır.
11.5.1.Şebeke Varlık Satış Gelirleri	Şebeke varlıklarının satışından elde edilen gelir (<i>satış değeri</i>) girilecektir.
11.5.2.Şebeke Harici Varlık Satış Gelirleri	Şebeke harici varlıklarının satışından elde edilen gelir (<i>satış değeri</i>) girilecektir.
11.6. Hurda Satış Gelirleri	Hurda satışından elde edilen gelir girilecektir.
11.7. Sigorta Tazmin Gelirleri	Sigortalanan varlıkların hasar görmesi vb. durumlarda tahakkuk eden sigorta tazmin gelirleri girilecektir.
11.8. Sayaç Tamir Gelirleri	Tüketici hatasından kaynaklı olarak sayaca zarar verilmesi durumunda sayacın tamiri ile ilgili oluşan maliyetlerin tüketiciden tahsil kapsamında elde edilen gelir girilecektir.
11.9. Reklam Gelirleri	Dağıtım şirketinin başka firmaların tanıtımı karşılığında elde etmiş olduğu gelirler girilecektir.

11.10. İlk Madde ve Malzeme Satış Gelirleri	Esas işletme faaliyetinin doğrudan bir parçası olmamakla birlikte, istisnai işlem niteliğinde olan ve işletme envanterinde iken üçüncü taraflara satılan ilk madde malzeme (sayaç dâhil) satışından elde edilen gelirler girilecektir.
11.11. Yan Hizmet Gelirleri	Müşteri talebi doğrultusunda sağlanan nitelikli gaz (dağıtım şirketine iletim şirketi tarafından ŞİD hükümlerine uygun olarak teslim edilen doğal gazdan farklı bir kalitedeki ve/veya dağıtım şebekesinin izin verdiği basınç ve sıcaklık değerlerinden farklı bir basınç ve/veya sıcaklıktaki doğal gaz) tedariki kapsamında dağıtım şirketince sunulan (sayaç açma kapama hizmeti hariç) hizmetler karşılığında elde edilen gelir girilecektir.
11.12. Ön Ödemeli Sayaç Değişim Gelirleri	Mevcut mekanik sayacın ön ödemeli sayaç ile değiştirilmesi durumunda alınacak bedeller kapsamında elde edilen gelir girilecektir.
11.13. Ölçüm Ekipmanı Muayene Gelirleri	Tedarikçi ve/veya müşterilerin talebi doğrultusunda 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümleri çerçevesinde yaptırılan muayene/test ve kalibrasyon işlemlerinde, müşterinin haksız olduğunun ortaya konması halinde ilgili müşteriye tahakkuk ettirilen bedeller girilecektir.
11.14. Kalibrasyon Gelirleri	Müşterilere ait sayaçlar için verilen kalibrasyon hizmeti karşılığında elde edilen gelirler girilecektir.

EK-24/B: Faaliyet Gelirleri Mizan Karşılığı

Bu tabloda ilgili faaliyet geliri kaleminin esas alındığı ve ilgili yıl mizanındaki hesap/hesapların numarası ve adına yer verilecektir. Bir gider kalemi birden fazla hesap ile ilişkilendirilmiş ise her hesap ayrıca ilgili gelir kaleminin altına eklenecektir.

Bu tablonun doldurulduğu, **EK-10/C** tablosunun doldurulduğu mantığı ile aynıdır.

EK-25: Güvence Bedeli Akış Tablosu

Bu tabloda, 2018 yılında dağıtım şirketi tarafından abone ve serbest tüketicilerden tahsil edilen güvence bedellerine ilişkin bilgiler yer alacaktır. Teminat mektubu şeklinde alınan güvence bedellerine bu tabloda yer verilmeyecektir.

Tablo aşağıda açıklamalarına yer verilen 5 ana başlıktan oluşmaktadır ve her başlık “Abone” ve “Diğer Müşteriler” olarak ayrıştırılmıştır.

1. İlgili Yıl Başı İtibariyle Tahsil Edilmiş Güvence Bedeli Toplamı (Enflasyon Hariç)	Bu kaleme, ilgili yılbaşı itibariyle (bir önceki yılın dönem sonu itibariyle) tahsil edilmiş olan güvence bedellerinin defter değeri üzerinden (tahsil edildikleri tutarlar baz alınarak) toplamı yazılacaktır.
2. İlgili Yıl Başı İtibariyle Tahsil Edilmiş Güvence Bedellerinin Dönem Başı İtibariyle Enflasyon Farkı Toplamı	Bu kaleme, ilgili yılbaşı itibariyle (bir önceki yılın dönem sonu itibariyle) tahsil edilmiş olan güvence bedellerinin, yılbaşı itibariyle ilgililerine ödenmesi varsayımı altında, ilgili mevzuat kapsamında güncelleştirilmiş tutarları ile defter değerleri arasındaki fark toplamını yazılacaktır.
3. İlgili Yıl İçinde Tahsil Edilen Güvence Bedeli Tutarı	Bu kaleme, hem ilk kez sisteme giren tüketicilerden alınan güvence bedeli tutarı hem de adres değişikliği ve benzeri sebeplerle eski aboneliğini iptal ettirip yeni abonelik yaptıran tüketicilere yeni bedel üzerinden tahakkuk ettirilen bedelin tamamı girilecektir. Eski abonelerin yeni abonelik yaptırmaları durumunda netleştirilmiş güvence bedeli değil yeni abonelik kapsamındaki güvence bedelinin tamamı bu kaleme yazılacaktır.
4. İlgili Yıl İçinde Abonelik Sonlandırması Sebebiyle Ödenen Güvence Bedellerinin Anapara Toplamı	Bu kaleme, abonelik iptali sonucu ödenen güvence bedellerinin defter değerleri toplamı yer alacaktır. Abonelik yenileyen tüketicilere (borçlarının bulunması vb. nedenlerle) güvence bedeli geri ödemesi yapılmıyorsa bile bu kaleme yer verilecektir.

5. İlgili Yıl İçinde Abonelik Sonlandırması Sebebiyle Ödenen Güvence Bedellerinin Enflasyon Farkı Toplamı	Bu kaleme, abonelik iptali sonucu ödenen güncelleştirilmiş güvence bedelleri ile tahsil edilmiş güvence bedelleri arasındaki fark toplamı girilecektir.
--	---

EK-26: Varlık Satışı

Bu tablo, 2018 yılında satışı gerçekleştirilmiş şebeke unsurları ve şebeke harici varlıklara ilişkin bilgileri içermektedir. İş bu tabloda yer verilen varlıkların ilgili yıl **satış değerleri toplamı** EK-24/A tablosunun “**11.5. Duran Varlık Satış Gelirleri**” kısmındaki değer ile aynı olmalıdır.

“**Şebeke Varlık Satışları**” ve “**Şebeke Harici Varlık Satışları**” bölümlerinde ihtiyaç duyulması halinde, ilave satır eklemek suretiyle yeni veri girişi yapılabilir.

1. Şebeke Varlık Satışları

Varlık Adı	Satılan şebeke unsurunun kısa tanımı girilecektir. Söz konusu şebeke unsurunun varlık satışı öncesinde EK-21/A tablolarında beyan edilmiş olması gerekmektedir.
Edinme Tarihi	İlgili varlığın da içinde yer aldığı şebeke unsurunun hakedişe bağlandığı tarihi gösterir.
Edinme Değeri	İlgili varlığın hakedişe bağlandığı tarihe kadar EK-21/A tablolarına konu harcanan malzeme ve işçilik maliyetlerinin toplam tutarını gösterir.
Satış Tarihi	İlgili varlığın satış tarihi girilecektir.
Satış Değeri	İlgili varlığın satış değeri girilecektir.
Satış Tarihindeki Birikmiş Amortisman Tutarı	İlgili varlığın satış tarihindeki birikmiş amortisman tutarı girilecektir.

2. Şebeke Harici Varlık Satışları

Varlık Adı	Satılan şebeke harici varlığın kısa tanımı girilecektir.
Edinme Tarihi	İlgili şebeke harici varlığın satın alma tarihi (aktifleştirme tarihi) girilecektir.
Edinme Değeri	İlgili varlığın satın alma bedeli (aktifleştirilen tutar) girilecektir.
Satış Tarihi	İlgili varlığın satış tarihi girilecektir.
Satış Değeri	İlgili varlığın satış değeri girilecektir.
Satış Tarihindeki Birikmiş Amortisman Tutarı	İlgili varlığın satış tarihindeki birikmiş amortisman tutarı girilecektir.

EK-27/A: Tüketim Grubu Bazında Tüketici Sayısı ve Tüketim Miktarları (Taşıma Dâhil) (V1)

Bu tablo, 2014-2018 dönemi için gerçekleşme, 2019 dönemi için ise gerçekleşme ve öngörü olmak üzere, dağıtım şirketinin faaliyet alanında bulunan müşterilerin sayısı (=sayaç sayısı) ile ilgili ayda tüketim kademesi bazında (taşıma dâhil) tüketim miktarı bilgilerini içermektedir.

Bu tabloda yer verilecek tüketimler fatura bazlı doldurulacaktır. Örneğin, Ocak 2014’te kesilen faturalara esas tüketimin tamamı Ocak 2014 içerisindeki ilgili kademeye yazılacaktır. Aynı kural, ön ödemeli sayaçlar için de geçerli olup hangi ayda gaz satıldıysa, satılan gaz o ayın ilgili kademesinde yer alacaktır.

Bir müşterinin kademesi, **sayacın ilgili yıldaki toplam tüketimi** dikkate alınarak belirlenecektir. Bir diğer ifadeyle, ilgili müşteri için ilgili yılsonunda düzenlenmiş faturalara esas toplam tüketimi anılan müşterinin o yıl için tüketim kademesini ifade etmektedir. Örneğin 2014 yılı sonunda fatura bazlı tüketimi 20.000 Sm³ olan bir müşteri (=sayaç) ile ilgili aylık tüketimler 2014 yılı tablosunun 10.001-100.000 Sm³ aralığındaki satırda yer alacaktır.

2019 yılı tüketimlerinin girileceği tüketim kademeleri, ilgili yıl verisi gerçekleşme ve öngörü verisini içerdiği ve yılsonu itibarıyla müşteri bazında toplam tüketim bilgisi netleşmediği için 4323 ve 5035 sayılı Kurul Kararları ile değişik 3938 sayılı Kurul Kararı hükümleri (mevcut müşteriler için bir önceki yıl tüketim kademesi esas alınacak, yeni müşteriler için ise aylık tüketimleri esas alınarak kademesi belirlenecektir.) çerçevesinde oluşturulacaktır.

EK-27/B: Tüketim Grubu Bazında Tüketici Sayısı ve Tüketim Miktarları (Taşıma Dâhil) (V2)

Bu tablo, 2018 yılında dağıtım şirketinin faaliyet alanında bulunan müşterilerin sayısı (=sayaç sayısı), ilgili ayda tüketim kademesi bazında (taşıma dâhil) tüketim miktarı ile yine ilgili ayda kesilmiş fatura sayısı bilgilerini içermektedir.

Bu tabloda yer verilecek tüketimler fatura bazlı doldurulacaktır. Örneğin, Ocak 2018'de kesilen faturalara esas tüketimin tamamı Ocak 2018 içerisindeki ilgili kademe yazılacaktır. Aynı kural, ön ödemeli sayaçlar için de geçerli olup hangi ayda gaz satıldıysa, satılan gaz o ayın ilgili kademesinde yer alacaktır.

Bu tablodaki kademeler, 4323 ve 5035 sayılı Kurul Kararları ile değişik 3938 sayılı Kurul Kararı hükümleri çerçevesinde oluşturulacak olup, EK-27/A tablosunun doldurulduğu esastan farklılık arz etmektedir. Örneğin, 2017 takvim yılında 90.000 Sm³ tüketmiş müşterinin 2018 yılı kademesi, 2018 takvim yılı boyunca 120.000 Sm³ tüketmiş olsa dahi, 10.001-100.000 Sm³ kademesi olacak ve 2018 yılında gerçekleşen tüm tüketimleri 10.001-100.000 Sm³ kademesinde yer verilecektir.

Bu tabloda yer verilen aylık tüketim (taşıma dâhil) değerleri kademe bazında farklılık göstermekle birlikte, aylık ve yıllık toplam bazında EK-27/A tablosundaki aylık/yıllık tüketim değerleri ile aynı olmalıdır.

2018 yılında gaz kullanmaya başlamış müşterilerin tüketimlerinin girileceği tüketim kademesi, 3938 sayılı Kurul Kararı hükümleri çerçevesinde belirlenecek ve tablo bu çerçevede doldurulacaktır.

EK-27/C: Tüketim Kademeleri Bazında Müşteri Profili

Bu tablo, 2018 yılında dağıtım şirketinin faaliyet alanında bulunan müşterilerin sayısı (=sayaç sayısı) ile ilgili ayda tüketim kademesi ve müşteri profili bazında (taşıma dâhil) tüketim miktarı bilgilerini içermektedir.

Bu tabloda yer verilecek tüketimler fatura bazlı doldurulacaktır. Örneğin, Mart 2018'de kesilen faturalara esas tüketimin tamamı Mart 2018 içerisinde ilgili kademe altındaki müşteri profiline yazılacaktır. Aynı kural, ön ödemeli sayaçlar için de geçerli olup hangi ayda gaz satıldıysa, satılan gaz o ayın ilgili kademesinde yer alacaktır.

Bu tablodaki kademelerin belirlenmesinde, EK-27/A tablosu için açıklanan kademe belirleme yöntemi esas alınacaktır.

Bu tabloda sunulacak tüketim (taşıma dâhil) değerleri, EK-27/A tablosundaki kademe/aylık/yıllık bazda yer verilen tüketim değerleri ile aynı olmalıdır.

Bu tabloda tüketim gerçekleştirmeleri sunulacak müşteri profilleri; Konut, Resmi Kurum, Ticarethane ve Diğer, Sanayi Tesisleri, Organize Sanayi Bölgeleri, Elektrik Üretim Tesisleri kategorilerinden oluşmakta olup, aşağıda ortaya konan tanımlarıyla kullanılacaktır.

Konut	Konut abonelerinin yer aldığı tüketici grubudur.
Resmi Kurum	Resmi kamu kurum ve kuruluşları, resmi okul ve yurtlar, kamuya ait tesisler vb. tüketici grubudur.
Ticarethane ve Diğer	<ul style="list-style-type: none"> - Ticarethane, dükkân, atölye, depo, ardiye, matbaa vb. yerlerde faaliyet gösteren tüccar ve esnafların, - Serbest meslek sahiplerinin, - Özel ve vakıf sağlık kuruluşların, - Özel okul ve yurtların, - Özel konaklama işletmelerin, - Dernek, Vakıf ve Hayır Kurumlarının - Diğer tüketici gruplarında yer almayan tüketicilerin yer aldığı tüketici grubudur.
Sanayi Tesisleri	6948 sayılı Sanayi Sicil Kanununda tanımı yapılan sanayi işletmelerinin (Elektrik Üretim Santralleri hariç) yer aldığı tüketici grubudur.
Organize Sanayi Bölgeleri	4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu uyarınca kurulmuş Organize Sanayi Bölgelerinden oluşan tüketici grubudur.
Elektrik Üretim Tesisleri	6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca Kurumdan üretim lisansı almış tüzel kişiler ile Mevcut sözleşmeler (Yİ, YİD vb.) kapsamında elektrik üretim faaliyetinde bulunan şahısların yer aldığı tüketici grubudur.

C. İLAVE TABLO/AÇIKLAMALAR

C1- Tarife Tabloları Onay Çizelgesi

	Dağıtım Şirketi	Kontrol Şirketi	YMM
EK-1: FİRMA PROFİLİ VE LİSANS BİLGİLERİ	X		
EK-2: TEMEL VERİLER	X		
EK-3: YILLIK BİLANÇOLAR	X		X
EK-4: YILLIK GELİR TABLOLARI	X		X
EK-5: YILLIK NAKİT AKIM TABLOLARI	X		X
EK-6: MİZANLAR	X		X
EK-7: DAĞITIM ŞİRKETLERİ DOĞAL GAZ ALIM FİYAT, MİKTAR VE BEDELLERİ	X		X
EK-8/A: DAĞITIM ŞİRKETLERİ DOĞAL GAZ SATIŞ FİYAT, MİKTAR VE BEDELLERİ	X		X
EK-8/C: 100.000 Sm ³ ÜZERİ TÜKETEN SERBEST TÜKETİCİLERİN LİSTESİ	X		
EK-9: TEDARİKÇİLERDEN DOĞAL GAZ ALAN SERBEST TÜKETİCİLERİN LİSTESİ	X		
EK-10/B: İŞLETME GİDERLERİ	X		X
EK-10/C: İŞLETME GİDERLERİ - MİZAN KARŞILIĞI	X		X
EK-10/D: BİNA KİRA GİDERLERİ	X		X
EK-10/E: TAŞIT KİRA GİDERLERİ	X		X
EK-10/F: YAZILIM KİRA GİDERLERİ	X		X
EK-10/G: FATURA BİLGİLERİ	X		X
EK-13: PERSONEL SAYISI VE PERSONEL GİDERLERİ	X		X
EK-14/B: DAĞITIM ŞİRKETLERİNİN KREDİLERİ	X		
EK-19: HİZMET KALİTESİ PERFORMANS GÖSTERGELERİ	X		
EK-20: TÜKETİCİ SAYISI DETAY TABLOSU	X		
EK-21/A1: YATIRIMLAR	X	X	X
EK-21/A2: SERVİS HATLARI	X	X	X
EK-21/A3: MÜNFERİT HATLAR	X	X	X
EK-21/C: PLANLANAN YATIRIMLAR	X		
EK-21/D: İSTASYON BİLGİLERİ	X	X	
EK-21/E: DEPLASE HATLAR	X	X	
EK-21/F: SAYAÇ BİLGİLERİ	X		
EK-22/A: HAKEDİŞLER	X		X
EK-22/B: HAKEDİŞ METRAJ DETAYI	X		
EK-22/C: KAPLAMA DETAYLARI	X	X	X
EK-23: ŞEBEKE HARİCİ VARLIKLAR	X		X
EK-24/A: FAALİYET GELİRLERİ	X		X
EK-24/B: FAALİYET GELİRLERİ - MİZAN KARŞILIĞI	X		X
EK-25: GÜVENCE BEDELİ AKIŞ TABLOSU	X		X
EK-26: VARLIK SATIŞI	X		X
EK-27/A: TÜKETİM GRUBU BAZINDA TÜKETİCİ SAYISI VE TÜKETİM MİKTARLARI (TAŞIMA DAHİL) (V1)	X		
EK-27/B: TÜKETİM GRUBU BAZINDA TÜKETİCİ SAYISI VE TÜKETİM MİKTARLARI (TAŞIMA DAHİL) (V2)	X		
EK-27/C: TÜKETİM KADEMELERİ BAZINDA MÜŞTERİ PROFİLİ	X		

C2- Aynı Tranşede Çoklu Boru İmalatı Durumunda Esas Alınacak Kurallar

Aynı kanal içerisinde aynı ve/veya farklı boru ferşi yapılması durumunda EK-21/A ve diğer ilgili tablolardaki **boru birim inşaat ve işçilik bedelinin** doldurulmasında aşağıda sıralanan kurallar/formüller dikkate alınacaktır:

1. Eğer dağıtım şirketi tarafından **belirli/tutarlı bir yöntem** kullanılarak söz konusu boru imalatı için **ayrıca birim inşaat ve işçilik bedeli belirlenmiş ve hakedişlerde yer verilmiş ise**, söz konusu birim bedelin EK-21/A tablosunda yer alan ilgili boru çapına dağıtılmasında aşağıdaki formüller kullanılacaktır.

$$HT_i = THT * (MBI_i / \sum_{i=1}^n MBI_i) \quad (1)$$

HT_i : i boru çapı için paylaştırılan hakediş tutarını,

THT : Aynı tranşede boru imalatı sonucunda tahakkuk eden hakediş tutarını,

MBI_i : i boru çapının münferit olarak imalatı durumunda uygulanan birim inşaat ve işçilik bedelini,

i : Aynı tranşede imalatı yapılan her bir çaptaki boruyu,

n : Aynı tranşede imalatı yapılan farklı çaptaki toplam boru sayısını,

ifade eder.

Yukarıdaki formülde, boru tipinin çelik veya PE olmasına bakılmaksızın, aynı tranşe imalatına ilişkin toplam tutarın dağılımında, ilgili çaptaki borunun münferit birim inşaat ve işçilik bedeli esas alınmıştır. Bununla birlikte ilgili yıl aynı tranşede kullanılmasında rağmen münferit olarak yapılmamış boru çapı için, ilk olarak bir önceki yıl münferit birim inşaat ve işçilik bedeli oransallığı kullanılacak, önceki yıllar için de böyle bir oransallığa ulaşılamıyor ise, ilgili yıl için, münferit birim inşaat ve işçilik bedeli bulunmayan çapa en yakın çap esas alınacaktır. Örneğin, 2018 yılında aynı tranşede imalatı yapılan 6" ve ND125 için, söz konusu yılda münferit ND125 imalatına ilişkin birim işçilik bedeli mevcut değil ise, 2018 yılı 6" ve ND125 münferit birim işçilikleri kullanılarak (1) numaralı formül işletilecektir. Münferit ND125 yapımının yanı sıra, geçmiş dönemde (aynı yıl içerisinde) 6" münferit boru imalatı yapılmamış ise, 2018 yılında imalatı gerçekleştirilen ND125'e en yakın boru çapı esas alınarak (1) numaralı formül kullanılacaktır.

ÖRNEK: Dağıtım şirketinin hakedişinde yer alan bilgiler Tablo-1'deki gibi olsun:

Tablo-1: Hakediş Bilgileri

	Çap	Birim Bedel (I)	Metraj	Hakediş Tutarı
2018	4"	100,00	500	50.000
2018	6"	130,00	250	32.500
2018	8"	145,00	200	29.000
2018	10"	160,00	400	64.000
2018	12"	190,00	50	9.500
2018	ND 40	35,00	1.500	52.500
2018	ND 63	40,00	1.000	40.000
2018	ND 125	60,00	500	30.000
2018	4" ve 10"	235,00	200	47.000
2018	ND125 ve ND40	86,25	300	25.875
2018	6" ve ND125	160,00	100	16.000
2018	12"- 4"- ND125 - ND40	312,5	200	62.500
			TOPLAM	458.875

Yukarıdaki hakedişte yer verilen aynı tranşede gerçekleştirilmiş imalatların EK-21/A tablosu formatındaki tek boru çapına dönüştürülmesinde (1) numaralı formül kullanılarak yeni birim inşaat ve işçilik bedellerinin tespit edilmesi gerekmektedir. **Tablo-2** bu hesaplamalar sonucunda elde edilen yeni değerleri göstermektedir.

Tablo-2: Hesaplama Sonuçları

EK-21 Boru Tipi	Münferit Metraj (A)	Aynı Tranşeden Gelen Metraj (B)	Toplam Metraj (C=A+B)	Münferit İmalat Tutarı (D)	Aynı Tranşeden Gelen Tutar (E)	Toplam Tutar (F=D+E)	EK-21 Birim Bedel (G=F/C)
4	500	400	900	50.000	34.311	84.311	93,68
6	250	100	350	32.500	10.947	43.447	124,14
8	200		200	29.000		29.000	145,00
10	400	200	600	64.000	28.923	92.923	154,87
12	50	200	250	9.500	30.844	40.344	161,38
40	1.500	500	2.000	52.500	15.215	67.715	33,86
63	1.000		1.000	40.000		40.000	40,00
125	500	600	1.100	30.000	31.135	61.135	55,58
TOPLAM	4.400	2.000	6.400	307.500	151.375	458.875	

Tablo-2'den de görülebileceği üzere aynı tranşeden gelen metraj toplamı 2.000 metre'dir. Aynı tranşeden gelen tutarların münferit boru sınıfına paylaştırılmış kısmı (**EK-21 Birim Bedel**) sütununda ayrıca gösterilmekte olup, bu hesaplama 4" için şu şekilde yapılmıştır:

	Çap	Birim Bedel (I)	Metraj	Hakediş Tutarı
2018	4"	100,00	500	
2018	10"	160,00		
2018	12"	190,00		
2018	ND 40	35,00		
2018	ND 125	60,00		
2018	4" ve 10"	235,00	200	47.000
2018	12"- 4"- ND125 - ND40	312,5	200	62.500

(4" ve 10") için toplam hakediş tutarının (47.000 TL), münferit birim bedellerinin bu iki boru çapının toplam bedeline bölünmesi suretiyle elde edilen oranlar ile çarpılma sonucunda münferit tutarlar elde edilir (Bkz (1) numaralı formül).

$$4'' \text{ için } 47.000 * (100 / (100 + 160)) = \mathbf{18.077 \text{ TL}}$$

Bir diğer ortak tranşe imalatı olan (12"- 4"- ND125 - ND40) için toplam hakediş tutarının (62.500 TL) paylaştırılması ise yine aynı şekilde;

$$62.500 * (100 / (100 + 190 + 60 + 35)) = \mathbf{16.233,7 \text{ TL}}$$

Dolayısıyla 4" için aynı tranşeden gelen tutar toplamı 18.077 TL + 16.233,7 TL = **34.311 TL** ve münferit tutar (50.000 TL) ile birlikte toplam tutar **84.311 TL**'dir.

Birim bedelin tespitinde kullanılacak 4" metrajı münferit metraj (500 metre) ile aynı tranşeden gelen metraj (200+200=400 metre) toplamı olan 900 metre'dir.

Sonuç olarak 4" için EK-21/A tablosuna esas birim inşaat ve işçilik bedeli 84.311 TL/900 metre = **93,68** TL/metre'dir.

2. Eğer;

- dağıtım şirketi tarafından aynı kanal içerisinde çoklu boru imalatı için birim inşaat ve işçilik tespitine yönelik standart bir yöntem yok ise ve hakedişlerde -standart olmayan şekilde- söz konusu birim maliyetin büyük bölümüne münferit boru tipi/çapı içerisinde yer verilirken aynı tranşede çoklu boru imalatına yönelik birim bedel olarak sadece malzeme bedeli belirtilmiş ise,
- bunun yanında aynı tranşede çoklu boru imalat birim bedelinin büyük bölümüne yer verilen münferit boru sınıfı metrajı içerisinde aynı tranşe imalat metrajına da yer verilmiş ise,

anılan imalat işlemlerinin EK-21/A tablosundaki tek boru tipi sınıflandırmasına uyulanması şu şekilde tatbik edilecektir:

- i. Aynı kanal içerisinde çoklu boru imalat metrajı ilgili münferit boru sınıflarında da yer aldığı için, mükerrerliğe yer vermemek için ilgili metraj münferit boru sınıflarına ilave edilmeyecektir.
- ii. Çoklu boru imalat bedeli (toplam tutar), ana maliyetin yüklendiği münferit tek boru sınıfına dâhil edilmeyerek diğer boru sınıfına aktarılacaktır.
- iii. Bu uygulamanın, (1) numaralı hakediş uygulamasını da içermesi halinde, ilgili imalata ilişkin dağıtım uygulaması (1) numaralı uygulamaya ilişkin kural/formül esas alınarak tatbik edilecektir.

ÖRNEK: Dağıtım şirketinin hakedişinde yer alan bilgiler **Tablo-3**'teki gibi olsun:

Tablo-3: Hakediş Bilgileri

	Çap	Birim Bedel	Metraj	Hakediş Tutarı
2018	4"	75,00	400	30.000
2018	6"	90,00	200	18.000
2018	10"	150,00	350	52.500
2018	12"	170,00	300	51.000
2018	ND 40	35,00	900	31.500
2018	ND 63	45,00	1.200	54.000
2018	ND 125	60,00	1.050	63.000
2018	4" ve 10"	35,00	200	7.000
2018	ND125 ve ND40	20,00	300	6.000
2018	6" ve ND125	30,00	100	3.000
2018	12"- 4"- ND125 - ND40	285,00	200	57.000
			TOPLAM	373.000

Yukarıdaki tabloda;

- **4" ve 10"** çoklu boru imalatına ait metraj aynı zamanda **10"** boru sınıfı içerisinde yer almaktadır.

- **ND125 ve ND40** çoklu boru imalatına ait metraj aynı zamanda **ND125** boru sınıfı içerisinde yer almaktadır.
- **6" ve ND125** çoklu boru imalatına ait metraj aynı zamanda **6"** boru sınıfı içerisinde yer almaktadır.
- **12"- 4"- ND125 - ND40** çoklu boru imalatı birim bedeli doğrudan bu imalata ait olduğu için, bu imalata ait metraj münferit boru sınıf metrajında yer almamaktadır.

Tablo-4'te, **Tablo-3**'te yer verilen çoklu boru imalatı maliyetlerinin EK-21/A formatına dönüştürülmesinde yapılan hesaplama sonuçlarına yer verilmektedir.

Tablo-4: Hesaplama Sonuçları

EK-21 Boru Tipi	Münferit Metraj (A)	Aynı Tranşeden Gelen Metraj (B)	Toplam Metraj (C=A+B)	Münferit İmalat Tutarı (D)	Aynı Tranşeden Gelen Tutar Durum-1 (E)	Aynı Tranşeden Gelen Tutar Durum-2 (F)	Toplam Tutar (G=D+E+F)	EK-21 Birim Bedel (I=G/C)
4	400	400	800	30.000	12.574	7.000	49.574	61,97
6	200		200	18.000			18.000	90,00
10	350		350	52.500			52.500	150,00
12	300	200	500	51.000	28.500		79.500	159,00
40	900	500	1.400	31.500	5.868	6.000	43.368	30,98
63	1.200		1.200	54.000			54.000	45,00
125	1.050	300	1.350	63.000	10.059	3.000	76.059	56,34
TOPLAM	4.400	1.400	5.800	300.000	57.000	16.000	373.000	

Tablo-4'ten de görülebileceği üzere aynı kanal içerisinde imalatı yapılan boru metraj toplamı 1.400 metre olup, **12"- 4"- ND125 - ND40** çoklu boru imalatı haricindeki diğer çoklu boru yapımına ait metrajlar, yukarıda bahsedildiği üzere, münferit boru tipi/çapında da yer verilmiştir. Yine **12"- 4"- ND125 - ND40** çoklu boru imalatı haricindeki diğer çoklu boru yapımına ilişkin birim inşaat ve işçilik bedelleri görece düşük olup aslında malzeme bedelinden ibarettir.

Aynı tranşeden gelen tutarların münferit boru tipi/çapına paylaştırılmış kısmı (**EK-21 Birim Bedel**) sütununda ayrıca gösterilmekte olup, bu hesaplama 4" için şu şekilde yapılmıştır:

	Çap	Birim Bedel	Metraj	Hakediş Tutarı
2018	4"	75,00	400	30.000
2018	10"	150,00	350	52.500
2018	12"	170,00	300	51.000
2018	ND 40	35,00	900	31.500
2018	ND 125	60,00	1.050	63.000
2018	4" ve 10"	35,00	200	7.000
2018	12"- 4"- ND125 - ND40	285,00	200	57.000

(4" ve 10") imalat metrajı aynı zamanda 10" münferit boru metrajı içerisinde yer almaktadır. Dolayısıyla, mükerrerliğe sebebiyet vermemek açısından (4" ve 10") imalat metrajı 10" boru metrajına dâhil edilmemeli ve/fakat 4" boru metrajına dâhil edilmelidir. Dolayısıyla "Aynı Tranşeden Gelen Metraj" sütunundaki 400 metre'lik 4" metrajın içerisindeki 200 metre'lik kısım (4" ve 10") imalat metrajından gelmektedir.

Diğer yandan, (12"- 4"- ND125 - ND40) çoklu boru imalatına ilişkin birim bedel oluşumu (1) numaralı hakediş uygulaması ile aynı olduğu için, bu imalata ait metrajın ayrıca 4" boru sınıfına ait metraja ilave edilmesi gerekmekte olup, “**Aynı Tranşeden Gelen Metraj**” sütunundaki 400 metre’lik 4” metrajın içerisindeki diğer 200 metre’lik kısım (12"- 4"- ND125 - ND40) imalat metrajından gelmektedir.

4” boru sınıfına ait hakediş tutarının tespiti de (4" ve 10") ve (12"- 4"- ND125 - ND40) çoklu boru imalatı açısından farklılık arz etmektedir. Şöyle ki; (12"- 4"- ND125 - ND40) imalatına ait hakediş tutarının (57.000 TL) tek boru sınıfına paylaştırılmasında (1) numaralı hakediş uygulaması tatbik edilecek olup söz konusu uygulama şu şekildedir:

57.000 TL’nin 4” çelik boru sınıfına ayrıştırılması (Bkz (1) numaralı formül):

$$57.000 * (75 / (75 + 170 + 35 + 60)) = \mathbf{12.574 \text{ TL}}$$

(4" ve 10") imalatına ait hakediş tutarının (7.000 TL) tek boru sınıfına dağıtımı yapılmayacak olup söz konusu tutar sadece 4” boru sınıfına ait münferit hakediş tutarına eklenecektir. Bu imalatın metrajı 10” boru sınıfında ayrıca yer verildiği için (bir diğer ifadeyle bu imalatın hakediş tutarı büyük ölçüde 10” boru çapına dâhil edildiği için), 7.000 TL’lik kısmın 10” boru çapına dâhil edilmesi mükerrerliğe sebebiyet vereceğinden söz konusu hakediş tutarı sadece 4” boru çapına ilave edilecektir.

Dolayısıyla 4” için aynı tranşeden gelen tutar toplamı 12.574 TL + 7.000 TL = 19.574 TL ve münferit tutar (30.000 TL) ile birlikte toplam tutar **49.574 TL**’dir.

Birim bedelin tespitinde kullanılacak 4” metrajı münferit metraj (400 metre) ile aynı tranşeden gelen metraj (200+200=400 metre) toplamı olan 800 metre’dir.

Sonuç olarak 4” için EK-21/A tablosuna esas birim inşaat ve işçilik bedeli 49.574 TL/800 metre = **61,97 TL/metre**’dir.

C3/A- İşletme Giderleri Tablosu - Hesap Planı İlişkisi

EK-10/B: İşletme Giderleri Tablosu ve Hesap Planı ilişkisini gösteren Excel dosyası ekte sunulmuştur. Tablolara ilişkin açıklamalar ilgili dosyada yer almaktadır.

C3/B- Faaliyet Gelirleri Tablosu - Hesap Planı İlişkisi

EK-24/A: Faaliyet Gelirleri Tablosu ve Hesap Planı ilişkisini gösteren Excel dosyası ekte sunulmuştur. Tablolara ilişkin açıklamalar ilgili dosyada yer almaktadır.